

OMENIA

Revista trimestrială a FEDERAȚIEI NAȚIONALE „OMENIA”
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 18 nr. 2 (70)

www.fn-omenia.ro

IUNIE 2026

CONSILIUL NAȚIONAL

al Federației Naționale „OMENIA” în fața
provocărilor, cu speranță și obiective concrete!

**Asociația
C.A.R.P. „Armonia”
Vălenii de Munte
la a 70-a
aniversare!**

pag. 9

**Casele de Ajutor Reciproc
ale Pensionarilor, exemple
de bună practică!**

pag. 10

**Cum gestionăm
ANXIETATEA
la vârsta a treia**

pag. 27

**Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor
din România, membră a Platformei AGE Europe**

Din sumar:

- 01** *Mesajul președintelui*
Federația Națională
„OMENIA”, scut protector
pentru fiecare membru al său
- 02** *Eveniment*
Consiliul Național
al Federației Naționale
„OMENIA” în fața
provocărilor, cu speranță
și obiective concrete!
- 06** *AGE Platform Europe*
25 de ani de solidaritate
și noi speranțe pentru
drepturile vârstnicilor
- 08** *Asociația C.A.R.P. „Armonia”*
Vălenii de Munte, la aniversare
De 70 de ani în slujba
seniorilor!
- 09** *O poveste scrisă împreună*
Asociația C.A.R.P.
„Armonia” Vălenii de Munte
la a 70-a aniversare!
- 10** *Schimb de experiență*
la C.A.R.P. Giurgiu
Casele de Ajutor Reciproc
ale Pensionarilor,
exemple de bună practică!
- 12** *Istoria altfel*
9 și 10 Mai 1877,
momente de cotitură
în istoria românilor
- 16** *Istoria altfel*
Basarabia, o rană
care sângerează
pe obrazul Europei
- 20** *Ce-i mână pe ei în luptă*
Păzește-ne, Doamne,
de război, că de pace
ne ferim singuri!
- 21** *InfoCons alături de consumatori*
1 miliard de tone
de alimente irosite anual
la nivel global
- 23** *Recomandări pentru timp liber*
și bunăstare emoțională
Grădina de balcon sau
din curte, un mic colț de
liniște, la îndemâna oricui
- 24** *Pamflet*
Poiana lui locan
- 26** *Să învățăm să ne reascultăm*
Limbajul nepoților
pe înțelesul bunicilor
- 27** *Starea emoțională*
Cum gestionăm anxietatea
la vârsta a treia
- 28** *Proză*
Uneori se-ntâmplă
- 31** *Caricatură*
„Să râdem, căci până la
urmă cu asta ne alegem”
- 32** *Glume*
Umor la tipar...

Federația Națională „OMENIA”, scut protector pentru fiecare membru al său

Anul 2026 ne găsește într-un punct de cotitură. După celebrarea a 35 de ani de existență în 2025, Federația Națională „OMENIA” intră într-o nouă etapă de maturitate organizațională, marcată însă de provocări socio-economice. Politicile de austeritate implementate la nivel guvernamental în cursul anului 2025 și continuate în 2026 au generat presiuni suplimentare asupra seniorilor din România, afectând direct puterea de cumpărare și accesul la servicii esențiale.

În acest context, Federația Națională „OMENIA” trebuie să funcționeze ca un scut protector, atenuând prin mecanismele noastre de ajutor reciproc efectele creșterii prețurilor, inflației și ale tăierilor bugetare. Nu mai este vorba doar despre administrarea unor fonduri, ci despre o mobilizare generală pentru a preveni izolarea și sărăcirea extremă a membrilor noștri.

Succesul tuturor direcțiilor pe care ni le propunem depinde fundamental de solidaritatea și implicarea responsabilă a fiecărui C.A.R.P. membru; doar printr-un efort comun și unitar vom putea transforma aceste planuri ambițioase în sprijin real pentru seniorii noștri.

Privim spre viitor cu o viziune pragmatică: modernizarea și digitalizarea nu sunt doar tendințe, ci instrumente importante care ne permit să fim mai rapizi și mai eficienți în sprijinul acordat. Acțiunile noastre trebuie să valideze angajamentul de a rămâne vocea cea mai puternică a seniorilor în dialogul cu autoritățile, cerând respectarea drepturilor câștigate și măsuri de protecție reală. Prin reziliență și de ce nu, inovație, vom transforma această perioadă dificilă într-o dovadă a forței pe care solidaritatea intergenerațională și întrajutorarea reciprocă o pot genera.

**Președintele
Federației Naționale „OMENIA”
a C.A.R.P.-urilor din România
Ec. Giorgică BĂDĂRĂU**

CONSILIUL NAȚIONAL al Federației Naționale „OMENIA” în fața provocărilor, cu speranță și obiective concrete!

Contabil șef Alina PERJOIU
Jurnalist Ionuț CRIVĂȚ

Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor membre ale Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România s-au reunit, la invitația domnului Lucian Marișca, președinte al C.A.R.P. Satu Mare, în străvechea Țară a Sătmăruului, în data de 24 aprilie, la Hotel Aurora în cadrul forumului anual, Consiliul Național, moment de evaluare a activității realizate la nivel național în anul 2025, și de stabilire a priorităților pentru anul 2026. Evenimentul a fost în același timp și o oportunitate pentru reprezentanții C.A.R.P.-urilor de a face schimb de experiență, de a-și comunica mai bine nevoile și provocările prin care trec în activitatea curentă, mai ales în această perioadă dificilă din punct de vedere socio-politico-economic.

Încă de la deschiderea lucrărilor Consiliului Național, domnul ec. Giorgică Bădărău, președintele Federației Naționale „OMENIA” a ținut să sublinieze faptul că perioada scursă de la Consiliul precedent se caracterizează ca fiind una extrem de complicată, adăugând că „acționăm într-un cadru intern și extern nefavorabil, cu schimbări politice mai mult sau mai puțin pro-

funde, conflicte armate mai mult sau mai apropiate de noi. În acest context, federația noastră, care reprezintă 1.184.000 de pensionari (aici fiind incluși și cei peste 300.000 de membri simpatizanți), trebuie să navigheze cu propria corabie pe aceste ape tulburi.”

La acest eveniment deosebit al federației au participat ca invitați personalități ale vieții publice și politice locale și centrale, respectiv domnul Adrian Cozma, deputat și vicepreședinte al Camerei Deputaților, domnul Tamás Ferenc, prefectul județului Satu Mare, domnul Raul-Gabriel Băbțan, viceprimar al municipiului Satu Mare. Această participare a însemnat foarte mult pentru federație, dar și mai mult pentru Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Satu Mare, condusă de domnul Lucian Marișca. Acest lucru denotă o comunicare și o colaborare excelente, astfel, problemele seniorilor ajung și în atenția administrației publice centrale și locale, la oficialități.

Domnul Tamás Ferenc, prefectul județului Satu Mare (foto 1), a declarat că este o onoare pentru domnia sa să participe la Consiliul Național al Federației Naționale „OMENIA”, și a felicitat staff-ul pentru organizare și pentru alegerea locației. În calitate de prefect al județului, domnia sa a adăugat că are o relație extrem de

apropiată, cinstită și corectă cu reprezentanții C.A.R.P. Satu Mare și în mod special cu domnul președinte Lucian Marișca. La nivelul prefecturii există o comisie de dialog pentru persoanele vârstnice, unde cel mai important reprezentant al vârstnicilor din județul Satu Mare este dl. Marișca.

Domnul Raul-Gabriel Băbțan, viceprimar al municipiului Satu Mare (foto 2), a reliefat la rândul său buna colaborare cu organizația sătmăreană și cu domnul Lucian Marișca, subliniind totodată diversele activități prin care municipalitatea se implică în sprijinul vârstnicilor.

De asemenea, domnul Adrian Cozma, deputat și vicepreședinte al Camerei Deputaților (foto 3) a apreciat Consiliul Național al Federației Naționale „OMENIA” ca fiind un eveniment foarte important pentru seniori, „pentru toți cei care cred în această bunătate, pentru că ceea ce fac casele de ajutor reciproc ale pensionarilor este că dau dovadă de mult respect față de cei care au nevoie în anumite momente de ajutor”. În altă ordine de idei, domnia sa consideră că din punct de vedere legislativ sunt multe chestiuni care ar trebui reglate și că pe viitor multe își vor găsi rezolvarea. Fiind parlamentar, domnia sa, recunoaște faptul că Parlamentul României nu a făcut suficient în ultimii ani pentru persoanele vârstnice, dar este convins că această deschidere de a rezolva problemele seniorilor există la colegii din parlament, senatori și deputați. Domnia sa mărturisește că are toată deschiderea și că în calitate de vicepreședinte al Camerei Deputaților adresează invitația domnului președinte Giorgică Bădăraș de a veni la Parlament pentru discuții privind propunerile legislative, iar periodic să aibă loc întâlniri, o dată la 2-3 luni, pentru a vedea dacă vor mai fi necesare amendamente, de a crea proiecte legislative care să îmbunătățească atât activitatea C.A.R.P.-urilor, cât și situația seniorilor din România.

La rândul său, domnul președinte Giorgică Bădăraș l-a asigurat pe domnul deputat că va veni foarte curând la Parlament cu o serie de propuneri legislative privind activitatea C.A.R.P.-urilor, modificări ale Legii nr.540/2002 și în general cu problemele cele mai stringente ale pensionarilor. De asemenea, domnul președinte a mai dat asigurări că în ciuda situației actuale, Federația Națională „OMENIA” are capaci-

tatea și reziliența necesare pentru a merge la drum în continuare. După prezentarea Ordinii de zi și aprobarea ei, s-a prezentat punctual fiecare capitol din agenda întâlnirii, domnul președinte dând citire pentru început Raportului privind activitatea Comitetului Director pe anul 2025.

Consiliul Național din acest an a reprezentat un reper important în consolidarea parcursului strategic al federației. După ce anul trecut am onorat istoria și realizările celor peste trei decenii de existență, anul 2026 ne găsește deplin angajați în procesul de transformare și adaptare a Federației Naționale „OMENIA” la realitățile prezentului. Ne aflăm într-un punct în care eficiența operațională, digitalizarea activității și diversificarea soluțiilor de sprijin social nu mai sunt doar obiective, ci priorități imediate.

Astfel, în cursul anului 2025, activitatea Biroului Permanent, a Comitetului Director, a Secretariatului General, a C.A.R.P.-urilor membre ale federației, s-a desfășurat într-un context macroeconomic marcat de volatilitatea prețurilor la energie, persistența presiunilor inflaționiste și a măsurilor de austeritate. Aceste provocări economice, dublate de fenomene naturale extreme, au solicitat la maximum capacitatea noastră de mobilizare, adaptare și reorganizare. În fața acestui scenariu complex, asociațiile C.A.R.P. și-au asumat în continuare cu responsabilitate rolul de pilon de stabilitate, devenind parte activă a soluțiilor sociale oferite membrilor noștri seniori. Depășirea acestor obstacole a generat însă și oportunități de progres. Am accelerat procesul de digitalizare și ne-am modernizat serviciile cu ajutorul tehnologiei. Totodată, am optimizat eficiența operațională prin renunțarea la activitățile neperformante și externalizarea unor servicii solicitate de membri,

acolo unde a fost posibil. Această perioadă ne-a făcut mai riguroși în gestionarea resurselor, păstrând empatia, demonstrând că prudența financiară și solidaritatea sunt fundamentele succesului nostru. Dacă reziliența a fost cuvântul de ordine al anului 2025, cifrele sunt cele care îi dau greutate și formă.

Din punct de vedere statistic, la finalul anului 2025 s-a înregistrat un număr total de 801.252 de membri activi, înregistrând o reducere de aproximativ 7,32% comparativ cu anul precedent. Această evoluție descendentă nu este un fenomen izolat, ci rezultatul unei suprapuneri de factori externi care au influențat direct comportamentul seniorilor. Recalcularea pensiilor prin noua lege a generat un climat de nesiguranță. Dezamăgirea cauzată de quantumul creșterilor sub așteptări, corelată cu erorile de aplicare și diminuările înregistrate în anumite cazuri, au dus la o reevaluare a priorităților financiare de către mulți membri. Criza energetică prelungită, creșterea accizelor, a TVA-ului și inflația accelerată la produsele de bază au impus o prudență extremă. Mulți seniori au fost forțați să direcționeze resursele limitate exclusiv către nevoile de subzistență, reducând participarea în structuri asociative. Pe parcursul anului 2025, echipa de conducere — formată din Președintele Federației, membrii Comitetului Director și Secretariatul General — a menținut un flux comunicațional permanent cu C.A.R.P.-urile aflate în ariile de responsabilitate. Utilizând atât corespondența clasică, cât și mijloacele electronice, s-a asigurat o monitorizare detaliată a problematicilor locale. Comunicarea permanentă și centralizarea riguroasă a propunerilor venite din teritoriu a fundamentat astfel demersurile necesare pentru perfecționarea cadrului legislativ

specific activității C.A.R.P.-urilor. În plan extern, au fost consolidate parteneriatele cu reprezentanții forului legislativ — deputați și senatori — precum și cu autoritățile administrației publice județene și locale.

În ceea ce privește transferurile de bune practici la nivelul Federației, schimburile de experiență organizate în cursul anului 2025 au reprezentat repere importante. Aceste interacțiuni au evidențiat o

deschidere către perfecționarea actului managerial, punând accent pe utilizarea indicatorilor de evaluare și performanță, precum și pe accelerarea proceselor de digitalizare. Dincolo de provocările deja menționate, anul 2026 impune Federației și asociațiilor membre o aliniere riguroasă la noul cadru normativ, fiind marcate de două schimbări legislative majore care vizează atât disciplina fiscală a succursalelor, cât și standardele de protecție în activitatea de creditare.

Prin practicarea unor dobânzi moderate (de regulă între 1% și 14% pe an), s-a oferit membrilor o soluție de finanțare unică, inaccesibilă în sistemul bancar sau nebancaar clasic. Majoritatea vârstnicilor se confruntă în continuare cu excluderea financiară, fiind respinși de bănci din cauza vârstei, a veniturilor mici sau a barierelor digitale. În acest context, prioritatea federației rămâne incluziunea financiară prin proximitate și educație. În același timp, atenția trebuie îndreptată și asupra celor aproximativ 561.724 de pensionari cu pensie socială minimă care, în mare parte, nu mai sunt eligibili la unele C.A.R.P.-uri (pentru 7 lei până în iunie și 70 de lei începând de la 1 iulie a.c.).

În calitate de piloni ai economiei sociale și furnizori de incluziune, Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor au reușit, în perioada analizată, nu doar să mențină, ci să și crească nivelul calitativ al serviciilor oferite. S-a pus un accent deosebit pe accesibilitate, păstrând tarifele reduse sau subvenționate pentru acele prestații care răspund nevoilor imediate ale membrilor. Pentru a răspunde mai eficient cerințelor actuale, numeroase asociații membre au optat pentru o strategie de externalizare, dezvoltând parteneriate cu agenți economici privați.

De asemenea, Comitetul Director a avut ca prioritate comunicarea strategică, concentrându-se pe dialogul cu organizațiile de pensionari din țară și străinătate, precum și pe colaborarea cu societatea civilă. În toate aceste demersuri, o atenție deosebită a fost acordată promovării drepturilor persoanelor vârstnice.

În cadrul lucrărilor Consiliului, domnul președinte Giorgică Bădărău a anunțat completarea Comitetului Director al Federației Naționale „OMENIA”, deoarece unele zone geografice nu sunt acoperite suficient. Prin urmare s-a luat decizia ca o funcție care este disponibilă din Moldova să fie transferată în Ardeal, unde sunt mai multe C.A.R.P.-uri. Această decizie este valabilă până la Congresul Național din 2027, când se va analiza din nou. Astfel, pentru funcția vacantă este propus până la Congres, domnul Lucian Marișca, președintele C.A.R.P. Satu Mare.

În cadrul evenimentului, reprezentanții C.A.R.P. din țară au luat cuvântul pentru a evidenția principalele provocări și inițiative ale organizațiilor pe care le conduc, dar și pentru a propune direcții de acțiune viitoare, cum ar fi domnul Zamfira Apostol, președintele Asociației C.A.R.P. Curtea de Argeș, doamna Risteiu Aneta Bety, președintele Asociației C.A.R.P. Varvara Petrila și, bineînțeles, gazda noastră, domnul Lucian Marișca.

Reuniunea întinsă pe parcursul a două zile a reprezentat, pe lângă activitatea propriu-zisă și un adevărat tur de forță pe la cele mai reprezentative obiective turistice din regiune, invitații participând cu încântare la un program încărcat de tradiții și obiceiuri, surprize plăcute, voie bună și relaxare, într-un cadru de poveste oferit de aceste meleaguri legendare.

25 de ani de solidaritate și noi speranțe pentru drepturile vârstnicilor

Sociolog Ionuț ARDELEANU

Odată cu venirea primăverii în întreaga Europă, simțim cu toții acel spirit de reînnoire și creștere care aduce noi oportunități. Acest sezon al renașterii este contextul ideal pentru a reflecta asupra evoluției politicilor dedicate vârstnicilor și pentru a privi spre viitorul AGE Platform Europe.

Un sfert de secol în slujba seniorilor

Evenimentul central al acestui an va fi Adunarea Generală și Conferința anuală cu tema: „Alături de noi – 25 de ani de advocacy transformați în acțiune pentru o Convenție ONU privind drepturile persoanelor vârstnice”. Întâlnirea va avea loc între 8 și 10 iunie la Leuven, în Belgia.

Acest moment are o semnificație aparte, deoarece sărbătorim 25 de ani de existență a AGE Platform Europe. Fondată acum un sfert de secol, AGE a devenit vocea directă a persoanelor în vârstă la nivel european. De-a lungul anilor, am apărut constant drepturile seniorilor, aducând nevoile și aspirațiile lor în centrul dezbatărilor naționale și globale. Astăzi, suntem cea mai mare și reprezentativă rețea de acest tip din Europa, cu sute de voluntari și experți care lucrează zilnic pentru a influența politicile ce guvernează viețile a milioane de oameni.

„Sărbătorim 25 de ani de AGE. De-a lungul anilor, am apărut constant drepturile persoanelor vârstnice, evidențiind nevoile și aspirațiile lor în debateri care îi vizează direct. Am crescut împreună, astfel încât astăzi rețeaua noastră este cea mai reprezentativă din Europa.”

MACIEJ KUCHARCZYK,
Secretar General al AGE Platform Europe

O victorie istorică la nivel mondial

Recent, s-a deschis un capitol istoric: lansarea procesului de redactare a unei Convenții a Națiunilor Unite pentru Drepturile Persoanelor Vârstnice. Deși proiectul este la început, el reprezintă o oportunitate imensă de a întări protecția juridică a seniorilor la nivel mondial. Considerăm că Uniunea Europeană trebuie să preia conducerea în acest demers, asigurându-se că egalitatea de tratament în funcție de vârstă devine o realitate globală.

Provocări la nivel european

Mai aproape de noi, lansarea strategiei UE privind „Echitatea între generații” a stârnit reacții

mixte. Suntem preocupați de faptul că discriminarea pe criterii de vârstă rămâne în mare parte invizibilă într-o strategie care ar fi trebuit să pună egalitatea între generații în centrul său. Fără angajamente clare și obiective măsurabile, echitatea riscă să rămână doar un concept pe hârtie.

Totuși, acest cadru ne oferă ocazia de a pune presiune, alături de aliații noștri din Parlamentul European, pentru promovarea solidarității și a bunăstării seniorilor, atât pentru prezent, cât și pentru viitor.

Privind spre viitor cu încredere

Primăvara ne amintește că progresul începe adesea cu pași mici, dar plini de însemnătate. Vom continua să cultivăm aceste „semințe ale

schimbării”, celebrând longevitatea ca pe una dintre cele mai mari realizări ale omenirii.

Viziunea noastră rămâne neschimbată: o societate pentru toate vârstele, în care demnitatea și egalitatea sunt respectate, unde procesul de îmbătrânire este văzut ca o oportunitate minunată, unde „griul” este doar o culoare printre multe altele și, mai presus de toate, unde domnește pacea.

Aștept cu nerăbdare să continuăm acest drum împreună și sper să ne întâlnim cu mulți dintre dumneavoastră la Leuven, în luna iunie.

Cu deosebită considerație,

Maciej Kucharczyk,
Secretar General al AGE Platform Europe

Solidaritatea între generații: O investiție în viitorul tuturor

Stimularea solidarității între generații reprezintă una dintre cele mai eficiente căi de a reuni perspective diferite și de a găsi soluții comune pentru provocările actuale. Creând spații de dialog între tineri și vârstnici, putem consolida comunitățile, putem modela politici publice mai bune și putem construi un viitor incluziv pentru toți, indiferent de vârstă.

29 Aprilie: Ziua Europeană a Solidarității între Generații

La 29 aprilie 2026, am sărbătorit cea de-a 17-a ediție a Zilei Europene a Solidarității între Generații. Această zi, inițiată de AGE Platform Europe, subliniază rolul vital pe care conexiunile intergeneraționale îl joacă în construirea unui viitor sustenabil.

Mesajul rămâne la fel de actual: egalitatea de tratament, indiferent de vârstă, nu este o problemă secundară, ci o investiție directă în progresul social, economic și democratic al Europei.

Combaterea discriminării: O urgență pentru toate vârstele

Deși propunerea AGE pentru un Plan de Acțiune al UE împotriva Discriminării (discriminarea pe criterii de vârstă) nu a fost pe deplin preluată în noua Strategie a UE privind Echitatea între Generații lansată în martie, necesitatea de a aborda această problemă rămâne urgentă.

Trebuie să ne amintim un adevăr fundamental: tinerii de astăzi sunt seniorii de mâine. Politicile noastre trebuie să reflecte nevoile tuturor categoriilor de vârstă.

Persoanele vârstnice nu sunt un grup uniform; ele reprezintă o comunitate diversă de cetățeni activi care contribuie zilnic la creșterea, inovația și reziliența Europei, braț la braț cu generațiile tinere.

Prin înțelegere reciprocă și cooperare, transformăm îmbătrânirea dintr-o provocare într-o resursă de neprețuit pentru întregă societate.

De 70 de ani în slujba seniorilor!

**Mesajul domnului Ec. Giorgică BĂDĂRĂU,
Președintele Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România**

Asociația C.A.R.P. „Armonia” Vălenii de Munte, una dintre cele mai vechi, statornice și cu tradiție case de ajutor reciproc ale pensionarilor sărbătorește, iată, anul acesta 70 de ani de la înființare. Cu acest fericit prilej vă rog să primiți din partea mea, ca președinte al Federației Naționale „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România și a Comitetului Director al Federației noastre, felicitări și la mulți ani pentru cei 70 de ani de activitate susținută și dedicată seniorilor din comunitatea dumneavoastră.

Vă felicit, de asemenea, pentru faptul că, pe lângă activitatea și rezultatele deosebite înregistrate pe segmentul acordării de ajutoare financiare rambursabile, aveți și o constantă și consistentă inițiativă socială prin dezvoltarea la nivel local a unor serii de servicii socio-medicale, culturale, recreative destinate membrilor asociației.

Pe data 25 iunie 1956 este semnat actul de naștere al Casei de Ajutor Reciproc din Vălenii de Munte, când un grup de pensionari înimoși au simțit nevoia de a se organiza într-o asociație, promotori a ceea ce numim astăzi principiile întrajutorării reciproce și ale îmbrătrâririi active.

An de an, Asociația C.A.R.P. „Armonia” Vălenii de Munte și-a consolidat, cum spuneam mai sus, poziția și prestigiul în mijlocul comunității locale, dezvoltând o serie de activități și servicii destinate seniorilor. În anul 2006, la cârma instituției venea ca președinte domnul Constantin Săvulescu, vicepreședinte al Federației Naționale „OMENIA” și membru al Comitetului Director, care a schimbat major activitatea asociației, completând la superlativ prestigiul acesteia prin ordinea, respectul și creativitatea aduse, prin înființarea de noi sucursale și dezvoltarea paletei de activități pentru cei peste 36.000 de membri. Ne-am convins de toate acestea și am rămas profund impresionați atunci când am vizitat asociația dumneavoastră în cadrul schimbului de experiență din vara anului trecut, în superba dumneavoastră localitate. Un tărâm de poveste, așezat la poalele Carpaților, pe Valea Teleajenului, cu oameni buni și muncitori, cu gospodării frumoase și dichisite cu bun gust, așa cum numai oamenii de sub munte pot avea.

LA MULȚI ANI și să rămânem ca și până acum uniți în obiectivul comun - seniorii - pe care îi reprezentăm și pentru care încercăm permanent să găsim soluții și să rezolvăm problemele cu care aceștia se confruntă zi de zi.

Asociația C.A.R.P. „Armonia” Vălenii de Munte la a 70-a aniversare!

*Mesajul domnului
Ec. Constantin SĂVULESCU,
Vicepreședinte al
Federației Naționale „OMENIA”
a C.A.R.P.-urilor din România,
Președinte al
Asociației C.A.R.P. „Armonia”
Vălenii de Munte*

Nu peste mult timp se împlinesc 70 de ani de la înființarea la 25 iunie 1956 a Asociației C.A.R.P. „Armonia” Vălenii de Munte când, cei 51 membri fondatori semnatori ai Procesului Verbal nr. 1 și-au ales organele de conducere și control.

A fost greu la început, dar dorința de a face ceva bun, i-a obligat pe înaintașii noștri să privească cu mult curaj spre anii care urmau să vină.

Această Casă a unit oamenii și, cu toate greutățile timpurilor trecute, conducătorii de atunci și de astăzi nu s-au dat bătăuți, au facilitat pentru pensionari împrumuturi rambursabile și alte ajutoare nerambursabile.

Dacă în trecut, asociația avea un număr restrâns de membri, câteva sute din urbea Văleniului de Munte, pe parcurs acestora li s-au alăturat membrii pensionari din localitățile limitrofe, ca în cele din urmă aproape toate satele și comunele din fostul Raion Teleajen și-au unit forțele, astfel că astăzi avem 36.020 membri înscriși în 31 sucursale teritoriale și sediul central din Vălenii de Munte.

Asociația noastră, una dintre cele mai mari și reprezentative asociații din Federația Națională „OMENIA” a cultivat și cultivă solidaritatea și unitatea între generații prin găsirea soluțiilor pentru înțelegerea nevoilor celui de alături, deoarece, cu toate că suntem diferiți, toți avem același țel, un viitor mai bun pentru noi, copiii și nepoții noștri, celor cărora le suntem datori cu un viitor mai bun decât am avut noi.

Mie, ca președinte, nu-mi rămâne decât să felicit conducerea administrativă și salariații de la centru, precum și casierii-șefi de sucursale ai instituției noastre, îndrumați și controlați de organele alese în urmă cu trei ani, pentru contribuția nobilă și generoasă care a dus la dezvoltarea Casei, a sucursalelor arondate, promotoare ale drepturilor seniorilor.

LA MULȚI ANI!

Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor, exemple de bună practică!

Jurnalist Ionuț CRIVĂȚ

Schimburile de experiență între Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor sunt esențiale pentru modernizarea serviciilor și extinderea beneficiilor oferite membrilor. Aceste colaborări au rolul de a scoate în evidență armonizarea procedurilor de acordare a împrumuturilor cu dobândă mică, modele de succes pentru servicii sociale, precum magazinele cu prețuri reduse, cabinetele medicale proprii, activități socio-culturale.

Primul schimb de experiență din acest an l-am avut la Asociația C.A.R.P. Giurgiu, la invitația domnului președinte Stelian Severius Nițulescu care, alături de membrii Consiliului Director, respectiv domniile Tudor Urdea, Ion Nițu, Ilie Chirea, Cornel Bratu și de doamna contabil șef Ioana Grăncilă, ne-au prezentat deosebite realizări ale unui C.A.R.P. cu tradiție, istorie și performanță. Dar mai ales cu istorie, dacă ținem cont că pe acele meleaguri au avut loc cele mai mari bătălii purtate de Mihai Viteazul în dobândirea independenței față de

turci și făurirea Unirii de la 1600, adică bătăliile de la Giurgiu, Călugăreni etc. De precizat că și la numărul de membri se pot lăuda, având peste 18.000 înscriși în asociație. Delegația Federației Naționale „OMENIA”, reprezentată de domnul președinte ec. Giorgică Bădărău, doamna Alina Perjoiu contabil șef, doamna cenzor șef Daniela Niță și doamna Ana Maria Militaru contabil șef al Asociației C.A.R.P. „OMENIA” București, a vizitat sediul asociației unde se desfășoară principala activitate a instituției și anume cea de creditare, de acordare de împrumuturi, ajutoare de deces, compensarea biletelor de tratament, ajutoare pentru tratamente.

De asemenea, delegația Asociației C.A.R.P. „OMENIA” București a rămas impresionată că pe lângă activitatea de creditare, asociația giurgiuveană desfășoară și o bogată și variată paletă de activități socio-culturale și medicale, reunite toate într-un Club social înființat în anul 2021 și care este găzduit de o clădire pe măsură. În cadrul activităților de îmbătrânire activă și incluziune socială (cercuri tematice), aceștia dispun de Centru de zi, bibliotecă, cor, ateliere de dans, pictură, poezie, teatru, precum și biliard, tenis de masă. Concret, în cadrul clubului activează corul „PERPETU”, ansamblul de dansuri populare „JOC DE DRAG”, censaclul „VALAH”, precum și trupa de teatru a seniorilor.

C.A.R.P. Giurgiu este membră a Federației Naționale „OMENIA” din anul 2002.

9 și 10 Mai 1877, momente de cotitură în istoria românilor

Col.(rtr.) Constantin CHIPER
Asociația C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad

În evoluția milenară a poporului român, evenimentele de la 9 și 10 Mai 1877 se înscriu ca momente glorioase ale luptei românilor pentru libertate, unitate și independență. Sărbătorirea zilei de 9 mai este pentru poporul român un prilej de îndreptare a gândurilor pline de recunoștință către generațiile de luptători și eroi pentru dreptate socială, libertate, unitate și independență.

Anul acesta se împlinesc 149 de ani de la proclamarea independenței de stat a României. Apărarea independenței și a libertății țării a reprezentat dintotdeauna o valoare supremă pentru poporul român. Începând din epoca veche și continuând cu epocile medie, modernă și contemporană, înaintașii noștri au purtat grele

bătălii împotriva năvălitorilor străini, a regatelor și imperiilor vremii. Inaugurând epoca modernă, secolul revoluțiilor (1784-1878) a descătușat energiile poporului român, asigurând depășirea tuturor obstacolelor ridicate de cercurile ultraconservatoare externe.

Înaintând pe calea deschisă de răscoalele și revoluțiile din anii 1784, 1821 și 1848-1849, națiunea română a realizat, prin actul energic din ianuarie 1859, Unirea Moldovei cu Țara Românească (Muntenia și Oltenia) și a pus bazele statului modern, România, sub domnia lui Alexandru I (după unele izvoare istorice, Alecsandru sau Alessadru) Ioan Cuza.

Urmărind cu atenție ridicarea la luptă împotriva Imperiului Otoman a popoarelor balcanice (Serbia, Muntenegru, Bosnia, Herțegovina și Bulgaria), precum și dorințele revanșarde ale Rusiei țariste, reprezentanți ai guvernului României au avut o întrevvedere cu reprezentanți

ai guvernului Rusiei țariste, la data de 29 septembrie/11 octombrie 1876, la Livadia, în Crimeea.

Partea română a acceptat, în principiu, pe baza unei Convenții care s-a semnat la data de 4/16 aprilie 1877, trecerea armatei ruse prin teritoriul României, spre Balcani, în cazul unui război ruso-otoman. Guvernul Rusiei se angaja să apere integritatea teritorială a țării noastre și să respecte drepturile, rânduielile politice și integritatea teritorială ale Statului Român.

Guvernul României a declarat mobilizarea generală, la data de 6/18 aprilie 1877, aducând sub arme 120.000 de oameni, dintre care 58.700 făceau parte din armata de operații. Conform înțelegerii, trupele române au ocupat poziții de apărare pe Dunăre. La data de 10/22 aprilie 1877, relațiile diplomatice dintre România și Imperiul Otoman s-au întrerupt.

În ziua de 11/23 aprilie 1877, armata țaristă a trecut frontiera României și, la data de 12/24 aprilie 1877, Rusia a declarat război Imperiului Otoman. Armata turcă a ripostat, la 21 aprilie/3 mai, bombardând cu artileria orașul Brăila, și apoi, la 26 aprilie/8 mai, localitățile Calafat, Bechet, Oltenița și Călărași. Artileria română a răspuns agresiunii otomane, bombardând fortăreața Vidin.

Remarcabil este faptul că, orașul Ploiești a avut o importanță mondială, după cum aprecia marele savant Nicolae Iorga, întrucât a primit în ziua de 25 mai 1877 și i-a găzduit până în iulie 1877, pe conducătorii Imperiului țarist și Marele Cartier General al Armatei Ruse: Țarul Alexandru al II-lea, cancelarul Gorceacov, marele Duce Nicolae, fratele țarului, pe prințul Dolgoruchi, ministrul de război Miliutin, guvernatorul Basarabiei Șebeco și alte personalități, care au fost primite pe peronul gării Ploiești Sud, de către primarul Istrate Negulescu, delegați ai bulgarilor din Ploiești, Galați și București și reprezentanți ai administrației din Ploiești.

În zilele de 28/29 aprilie și 10/11 mai, Parlamentul României a adoptat o moțiune prin care s-a declarat starea de război cu Imperiul Otoman. După numeroase inițiative economice, diplomatice și de apărare a granițelor, menite a consolida statul modern român, Sesiunea extraordinară a Adunării Deputaților a proclamat, la data de 9/21 mai 1877, printr-un act legitim de voință și autodeterminare națională, independența de stat a României.

Ministrul de externe, Mihail Kogălniceanu, interpelat de deputatul Nicolae Merfe, a declarat în fața adunării: „Suntem independenți, suntem

**Încoronarea
Regelui Carol I**

națiune de sine stătătoare..., suntem o națiune liberă și independentă”. O interpelare categorică a venit și de la Senatul României, în ziua de 10/22 mai, din partea senatorului Alexandru Orăscu, la care Mihail Kogălniceanu a dat un răspuns asemănător celui de la Camera Deputaților: „Declarăm dar, că de aici încolo ne așteptăm la o viață independentă, la o viață de sine stătătoare...”.

Proclamarea independenței a fost salutată cu entuziasm de toți locuitorii țării, dar și de românii din provinciile istorice aflate încă sub dominație străină. Adeziunea largă, de masă, la actul din 9/21 și 10/22 mai 1877, care însemna realizarea unuia dintre idealurile urmărite prin secole de înaintași, a stat la temelia sprijinului neprecupețit acordat de întreaga noastră națiune oștirii române, angajate în războiul menit să consacre independența deplină a țării.

Din prima și până în ultima zi a confruntărilor, populația a contribuit masiv, cu bani, alimente, obiecte de îmbrăcăminte, medicamente, furaje și alte bunuri, la înzestrarea, echiparea și întreținerea unităților militare operative. Numeroși locuitori s-au oferit să participe, ca voluntari, la marile bătălii desfășurate în sudul Dunării. Toate aceste aspecte au conferit războiului din 1877-1878 un caracter național, asigurând oștirii, pe lângă sprijinul material, un însuflețitor suport moral.

După insuccesele armatei ruse, în cele două bătălii de la Plevna, din datele de 8/20 și 18/30 iulie 1877, Marele Duce Nicolae, comandantul suprem al armatelor rusești, a adresat o telegramă principelui Carol I, care se afla la Cartierul General al Armatei Române, stabilit în localitatea Poiana Mare, județul Dolj, cerându-i cu insistență să treacă Armata Română peste Dunăre, în Bulgaria. La data de 19/31 iulie 1877, primele unități operative ale armatei române au luat în primire podul de vase de la Zimnicea-Șiștov și au trecut Dunărea.

La data de 10/22 august 1877, unități ale Armatei române din Divizia a 4-a română lași au primit „botezul focului” în fața Plevnei. La data de 27 august - 8 septembrie 1877 s-a desfășurat primul atac al unităților militare românești, în direcția redutei Grivița din sistemul de apărare al Plevnei, cucerindu-se o poziție întărită în fața redutei.

În ziua de 30 august/11 septembrie 1877 s-a desfășurat a treia bătălie de la Plevna, una dintre cele mai mari din timpul războiului, la care

au participat și prahovenii din Regimentul 7 Dorobanți, Brigada 4 Călărași, Regimentul 4 Călărași și Batalionul 2 Vânători de câmp (Infanterie de elită).

După o eroică înclăștare, trupele române au ocupat puternica redută Grivița 1. Reduta Grivița 2 (Valea plângerii) a fost descoperită în timpul desfășurării luptelor. În timpul confruntărilor au pierit aproape 800 de luptători, în frunte cu maiorul Gheorghe Șonțu, din Regimentul 10 Dorobanți Putna/Vrancea, și căpitanul Valter Mărăcineanu, din București. Nereușindu-se ocuparea cetății Plevna, s-a hotărât prelungirea asediului ei, până la 28 noiembrie 1877.

Două detașamente din armata română și armata rusă au luptat pentru ocuparea Cetății Rahova, în zilele de 7/19 și 9/21 noiembrie 1877, întrerupându-se legăturile cu cetățile Plevna și Vidin. Detașamentul format din ostași din armata rusă a fost comandat de generalul rus Meyndorf și Detașamentul format din ostași din armata română a fost comandat de colonelul C. Slăniceanu. Dintre ofițerii căzuți în lupte s-au remarcat maiorul Constantin Ene, din Bacău, și maiorul Dimitrie Giurăscu, din Regimentul 4 Dorobanți Pitești.

La data de 28 noiembrie/10 decembrie 1877 trupele române au cucerit puternicele redute de la Opanez, obligându-l pe generalul Osman Pașa să capituleze, împreună cu cei 45.000 de ostași pe care i-a condus în crâncenele lupte de la Plevna.

De la data de 1/13 decembrie 1877, trupele române s-au îndreptat spre cetatea medievă Vidin, cucerind, rând pe rând, redutele (avanposturile sale): Smârdan, Tatargic, Inova, Novoselce, Belogradcic și, în final, Vidinul. Generalul Izet Pașa s-a predat armatei române, împreună cu cei 10.000 de ostași turci, care s-au aflat în cetatea Vidin. În ziua de 23 ianuarie/4 februarie 1878 s-a semnat Armistițiul în războiul ruso-româno-turc.

Tratatul de pace ruso-turc, din 19 februarie-3 martie 1878, de la San Stefano, stipula recunoașterea independenței României, alături de acelea ale Serbiei și Muntenegrului, precum și autonomia Bulgariei. Dobrogea era cedată Rusiei, care-și rezerva dreptul s-o schimbe „cu partea Basarabiei cedată României prin Tratatul de pace de la Paris, din 1856, după războiul rus și coaliția europeană din anii 1853-1856”.

În perioada 1/12 iunie – 1/12 iulie 1878 s-a

Proclamarea Independenței de la tribuna parlamentului

desfășurat Congresul internațional de pace de la Berlin. Aici s-a recunoscut independența de stat a României și drepturile ei asupra Dobrogei, iar județele Cahul, Ismail și Bolgrad din sudul Basarabiei, retrocedate Moldovei prin Tratatul de la Paris din 1856, au fost încorporate din nou în cadrul Imperiului țarist. În ziua de 1 iulie/12 iulie 1878 au fost invitați din partea României, primul ministru I. C. Brătianu și ministrul afacerilor externe Mihail Kogălniceanu, care a mulțumit marilor puteri pentru invitație și a exprimat punctul de vedere al guvernului României: Armata României a participat de la data de 19 iulie 1877, alături de armata rusă la luptele desfășurate împotriva armatei turce, la Plevna, Rahova și Vidin, îndreptățind guvernul României să fie invitat la încheierea Tratatului de pace de la San Stefano și la Congresul de la Berlin. Guvernul României consideră că marile puteri au cedat ușor pretențiilor Imperiului Țarist, pentru a reîncorpora la teritoriul său Județele Cahul, Ismail și Bolgrad. De reținut că, Mihail Kogălniceanu nu a semnat Tratatul de pace de la Berlin din iulie 1878.

Armata Română a pierdut pe teritoriul Bulgariei 10.000 de oameni, care au semnat cu viața și sângele lor actul independenței de stat a României. La data de 8/20 octombrie 1878, armata română și-a făcut intrarea triumfală în București, pe Podul Mogoșoaiei, în aclamațiile populației civile care, din acel moment, poartă numele de Calea Victoriei.

Moment de cotitură în istoria poporului român, proclamarea independenței, consacrată pe câmpurile de bătălie și apoi recunoscută pe plan

internațional, a deschis perspective favorabile dezvoltării în ritm susținut a societății românești. Cucerirea independenței de stat a României a pregătit condițiile pentru întregirea țării, prin actul istoric al Marii Uniri din anul 1918.

Bibliografie:

- 1- Documente, Arhivele Militare București-U.M.02600
- 2- Documente, Arhivele Militare Pitești-U.M.02405
- 3- Documente, Arhivele de Stat Ploiești
- 4- Documente, Arhivele de Stat Vaslui
- 5- Documente, Arhivele Muzeului de Istorie și Arheologie Prahova
- 6- Documente, Arhivele Muzeului de Istorie și Arheologie Vaslui
- 7- Colectiv de autori, Istoria Militară a Poporului Român, volumele I-VI, Editura Militară, București, 1984-1989
- 8- Colectiv de autori, coordonator, generalul Bărboi Vasile, Veteranii pe drumul onoarei și jertfei, Editura Vasile Cârlova, București, 1996-1998
- 9- Adăniloaie, N., Independența Națională a României, București, 1986
- 10- Col. (rtr) Constantin Chiper, Cronica Militară a Județului Prahova, Editura Scrisul Prahovean – Cerașu, 2012
- 11- Col. (rtr) Constantin Chiper, Cronica Militară a Județului Vaslui, Editura PIM, Iași, 2012
- 12- Constantin Chiper, Neculai Ursu, Vasluenii în războaie, Editura Karta Graphic, Pl., 2020
- 13- Constantin Chiper, Miluță Moga, Mihai-Cristian Șelaru, Patria înainte de toate, Contribuția vasluienilor a Marea Unire, Editura Pim, Iași, 2018

Basarabia, o rană care sângerează pe obrazul Europei

Col.(rtr.) Constantin CHIPER
Asociația C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad

Așezat la confluența intereselor unor mari imperii, călcat timp de un mileniu de năvălitorii barbari dinspre est și nord, apoi 500 de ani de imperiile vecine, poporul român s-a organizat la sfârșitul secolului al XIV-lea în trei principate. Astfel a reușit să reziste tuturor vicisitudinilor și, în epoca modernă, sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, să alcătuiască un stat unic și independent (1859-1866). Treptat, cel mai mare pericol pentru integritatea și independența poporului român a venit de la răsărit. Rusia țaristă, cu o consecvență fără egal, utilizând războiul, teroarea, crima și înșelăciunea, a înaintat spre vest și sud.

Moldova și Țara Românească s-au aflat în mare primejdie după 1654, când Rusia s-a unit cu Ucraina. La începutul secolului al XIX-lea, primejdia rusească a devenit și mai amenințătoare. Mai întâi Moldova, apoi și Țara Românească au intrat în planurile de cucerire ale imperiului țarist, care respectau planul unuia dintre cei mai mari vizionari, oameni de stat ai secolului al XVIII-lea, țarul Petru I, denumit de ruși „Petru cel Mare”. El a vizat pentru sine și pentru generațiile următoare cucerirea Europei, extinderea spre sud și spre vest a imensei sale moșteniri: cucerirea Constantinopolului și a strâmtorilor Bosfor și Dardanele, dar și a țărilor române, care erau o piedică în calea planurilor sale.

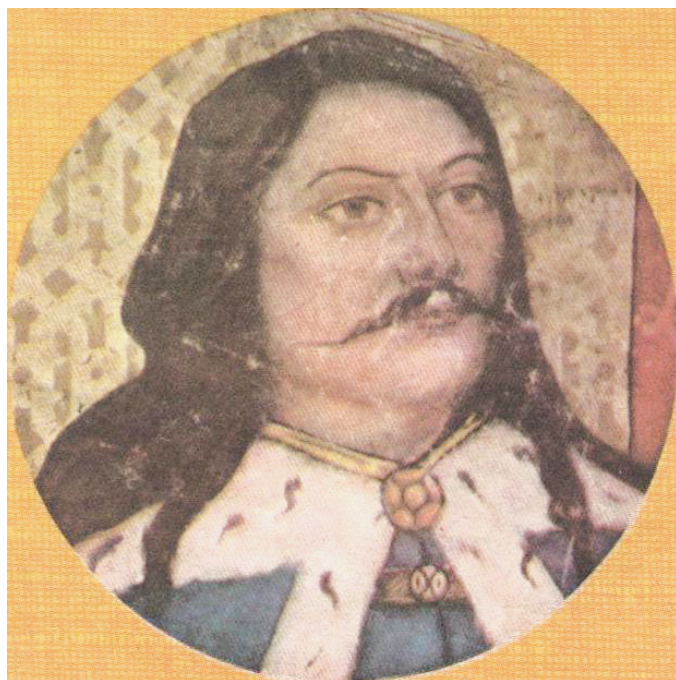
Basarabia este o regiune istorică situată între râurile Prut și Nistru, parte a statului feudal românesc Moldova, care s-a constituit în anul 1359 sub domnia voievodului maramureșean Bogdan I (1359-1365). Voievodul Bogdan I a respins repetatele încercări ale regelui Ungariei de a-și restaura supremația asupra Principatului Moldova, pe care a stăpânit-o în anii 1352-1359, prin marca de la Baia (primul

descălecat sub Dragoș Vodă și urmașii săi, fiul Sas și nepotul Bâlc).

Denumirea de Basarabia vine de la Basarab I, domn al Țării Românești între anii 1310-1352 și a urmașilor săi, care au alungat hoardele tătarilor de la gurile Dunării, consolidând granița de est a statului făurit în 1330. Denumirea inițială, Basarabia dată sudului Moldovei s-a extins ulterior, de către ruși asupra întregului teritoriu dintre râurile Prut și Nistru.

Primele contacte ale Principatelor Române cu rușii au avut loc în anii 1672 – 1688.

La data de 1674, Alexis Mihailovici, țarul Moscovei a propus Moldovei și Valahiei încheierea unui tratat, prin care solicita ajutorul lor, în lupta contra turcilor și tătarilor la Hotin. La data de 28 decembrie 1688, rușii îi propuneau voievodului Șerban Cantacuzino al Valahiei să intervină în Crimeea, pentru a-i elibera pe ucrainieni de sub jugul turcesc. Țarii Rusiei pozau drept eliberatori

Bogdan I întemeietorul Moldovei

ai creștinilor pentru a-și atinge propriile scopuri (Nicolae Arnăutu, *12 invazii rusești în țările române*, Editura Vestala, București, 1996, pag. 26-30). Soarta populației dintre Nistru și Prut a fost tristă după cele douăsprezece invazii rusești:

PRIMA invazie rusească s-a realizat după ce principele Dimitrie Cantemir al Moldovei și țarul Rusiei Petru I, țar din 1696 până în 1725, a încheiat la 13 aprilie 1711, un Tratat de alianță prin care rușii recunoșteau râul Nistru, drept granița teritoriilor românești. Acest tratat a avut o importanță capitală pentru evoluția ulterioară a istoriei Principatului Moldovei, căruia i se recunoștea granița pe Nistru.

După două luni de la semnarea tratatului, rușii au invadat pentru prima dată ținuturile românești. La data de 10 iunie 1711, trupele rusești comandate de generalul Șeremetiev au trecut Nistrul și au intrat în Moldova. Pretextul ales a fost prezența la Tighina (Bender) a regelui Suediei, Carol al XII-lea. Însă rezultatul acțiunii a fost nefericit, rușii au fost înfrânți la Stănilești, pe Prut (circa 10 km. Sud de orașul Huși). Armata rusă nu a fost sprijinită în desfășurarea luptelor de boierii moldoveni și Petru cel Mare a fost aproape să-și piardă viața.

Turcii au impus țarului un acord de pace, din care a rezultat: Artileria rusă a fost predată Turciei, regele Carol al XII-lea a primit libertatea de a se înapoia în țara sa, în timp ce generalul Mihail Petrovici Șeremetiev și cancelarul rus Șafirov au fost lăsați ca ostateci de către Petru cel Mare, pentru garantarea aplicării tratatului, care s-a ratificat abia în anul 1713, spre marea suferință a celor doi ostateci. Abia în 1720, ambasadorul Rusiei Dașkov a obținut transformarea lui în tratat de pace. Dacă până atunci Principatele Române se aflau sub suzeranitatea Turciei și erau lăsate să se administreze singure, din 1711 s-au impus principii străini de origine și de limbă, greci de religie ortodoxă, recrutați din Cartierul fanar al Constantinopolului. Mai mult de un secol (1711 - 1821), poporul român a plătit scump încercările de apropiere față de Rusia. După decesul lui Petru I în 1725, la tron a urmat a doua soție a lui Petru I, Maria Skavronska, devenită Ecaterina I. În anul 1730 a urmat nepoata țarului Petru I, Ana.

A DOUA invazie rusească s-a produs între anii 1736 – 1739 după tratatul de pace încheiat în anul 1718 la Passarovitz (Serbia), între Turcia, Austria și Veneția. Turcia a cedat Austriei, Oltenia, cunoscută sub numele de „Valahia Mică”, situată între Banat, Transilvania,

Moldova, pe timpul domniei lui Bogdan I - anul 1360

Olt și Dunăre. În luna martie 1736, armatele ruse, sub comanda feldmareșalului Munich au ocupat Azovul. Pe data de 16 iunie 1736, Turcia a declarat război Rusiei. Rușii au mers din victorie în victorie cucerind localitatea Oceacov și generalul rus Lascy a invadat Crimeea, devastând și reședința hanului tătar. Pe data de 9 ianuarie 1737, Austria și Rusia au semnat Tratatul de alianță ofensivă contra Turciei. Prin reprezentantul său la Constantinopol, baronul Talman, austriecii au obținut medierea în conflictul ruso-otoman, care nu au cunoscut existența tratatului austro-rus. Austriecii au luat contact cu beligeranții la Nemirov, în Ucraina: „Susținuți de austrieci, aliații lor, rușii au pretins cedarea Kubanului, a Crimeei și Basarabiei, recunoașterea Moldovei și a Valahiei ca Principate Autonome, sub suzeranitatea Rusiei”.

Pentru că încercările de pace au eșuat, Austria a declarat război Turciei la data de 6 iunie 1737. Campania militară întreprinsă atunci nu a reușit pentru că trupele militare austriece, ale lui Carol al VI-lea, au fost înfrânte la Belgrad, iar turcii au obținut victoria. În iulie 1739, rușii au trecut Nistrul intrând în Moldova. La 28 august 1739, trupele militare turcești au fost înfrânte la Stănilești/Botoșani pe Prut. O altă armată rusă a cucerit Hotinul la 31 august 1739 și orașul Iași la 13 septembrie, același an.

La data de 18 septembrie 1739, pacea a fost încheiată între Rusia și Turcia la Iași, iar între Turcia și Austria, pacea s-a încheiat în aceeași zi, în orașul Iași. Austriecii au restituit „Valahia Mică” (Oltenia), obținută prin pacea de la Passarovitz (Serbia) din 1718. Rușii au pierdut orașul Iași la 24 octombrie 1739. În anul 1741 a ocupat tronul Rusiei fiica lui Petru cel

Mare – ELISABETA, până în anul 1762. Tronul a fost preluat de nepotul Elisabetei – PETRU AL TREILEA, care a pus capăt războiului de șapte ani cu Prusia. Printr-o lovitură de stat, tronul a fost preluat în 1762 de ECATERINA A II-A (CEA MARE).

A TREIA invazie rusească s-a produs în anul 1768, sub conducerea ECATERINEI A DOUA. La 13 septembrie 1768, Turcia a declarat război Rusiei, pretextând o violare a frontierei. Armata turcă a fost înfrântă, în mai multe lupte, iar armata rusă a ocupat Moldova și Valahia în anul 1770. Împăratul Austriei Iosif al II-lea și Împăratul Prusiei Frederick al II-lea au pus bazele înțelegerii la Niessen și Neustad. În baza acestei înțelegeri, Prusia a salvat Moldova și Valahia de anexarea la Imperiul Rus.

Cei doi suverani s-au întâlnit a doua oară la Neustad, în Moravia, hotărând prima împărțire a Poloniei, la 25 iulie 1772. Austria a fost despăgubită pentru pierderea Sileziei și abandonarea către Rusia a Moldovei și Valahiei, primind Galiția. În aceste condiții s-a semnat pacea de la Kuciuk-Kainargi (actualul Karnadze din Bulgaria) la 21 iulie 1774. Rusia a înapoiat Imperiului Otoman Basarabia, cu cetățile Ackerman (Cetatea Albă), Chilia și Ismail, cu târgurile și satele componente, precum și Valahia și Moldova. Tot prin acest tratat, tătarii din Crimeea au obținut independența, pentru care au plătit scump.

RĂPIREA BUCOVINEI, ANUL 1775

Prin împărțirea Poloniei în anul 1772, Austria a intrat în posesia Galiției. Teritoriul Bucovinei se afla între Galiția și Transilvania. La 7 mai 1775 s-a semnat între Austria și Turcia Convenția prin care Bucovina a fost cedată Austriei, cu sprijinul Rusiei. Generalul rus Rumianțev s-a retras cu trupele pe care le comanda din Bucovina, pentru 5.000 de galbeni și o tabacheră de aur împodobită cu briliante, așa cum ne-a transmis Mihai Eminescu în lucrarea sa, „*Basarabia și Bucovina*”, paginile 85-86.

A PATRA invazie rusească s-a produs în anul 1787. La 15 iulie 1782, ÎMPĂRĂTEASA ECATERINA A II-A îi comunica Împăratului Iosif al II-lea al Austriei, că turcii au încălcat Tratatul de la Kuciuk-Kainargi și în septembrie 1782, ea revenea cu un proiect de împărțire a Turciei. Ecaterina a II-a propunea reconstituirea statului independent DACIA, format din provinciile Valahia, Moldova și Basarabia, care să fie condus de un principe creștin de origine greacă,

Petru cel Mare

stat care urma să devină independent față de Austria și Rusia, cu frontierele râul Nistru și Marea Neagră în partea Rusiei, Dunărea și râul Olt în partea Austriei. Rusia dorea Oceakovul, cu districtul dintre Bug și Nistru și una din insulele Arhipelagului, pentru securitatea și facilitarea comerțului cu supușii săi. Independența teritoriilor românești a devenit un lait motiv în politica externă a Rusiei. Austria cerea cetatea Hotinului și o zonă îngustă, începând de la Nicopole, în sus pe Dunăre cuprinzând Vidinul, Orșova și Belgradul, apoi spre marea Adriatică, inclusiv golful Drina și toate posesiunile venețiene de pe uscat, cu Istria și Dalmația.

Cum nu era posibil să se ajungă în acea vreme la un rezultat pozitiv referitor la Principatele Române, Rusia, condusă de ECATERINA a II-a, a anexat Crimeea în 1783, la zece ani de la proclamarea independenței acesteia, punând-o sub controlul Rusiei, împreună cu Ucraina. Toate pretențiile teritoriale rusești în Caucaz au determinat Turcia să-i declare război Rusiei la 24 august 1787. Moldova și Valahia au fost din nou invadate și devastate.

În urma intervenției Angliei, Prusiei și Olandei s-a încheiat pacea între turci și austrieci la Șiștov (Bulgaria), pe data de 24 august 1791. Austria a obținut orașul românesc Orșova și ratificarea anexării Bucovinei. Între ruși și turci s-a încheiat un armistițiu la Galați la data de 11 august 1791 și Tratatul de pace la Iași pe 9 ianuarie 1792. Turcia a cedat Rusiei orașul Oceakov și întreg ținutul dintre Bug și Nistru. Rusia a obținut Crimeea și a recunoscut Nistrul, gra-

niță cu Principatul Moldova. În 1796 a murit ECATERINA CEA MARE, urmându-i la tron fiul ECATERINEI – PAVEL I, care a condus Rusia până în 1801, când a fost asasinat de ofițeri din garda țaristă.

A CINCEA invazie rusească desfășurată în anii 1806-1812. După pacea de la Kuciuc-Kainargi a urmat o perioadă de liniște. La urcarea pe tron a țarului Pavel I, după decesul Ecaterinei a II-a, Rusia a încheiat cu Turcia un tratat de acțiune pașnică, la 3 ianuarie 1799. Urmașul său, țarul ALEXANDRU I (1801-1825) a reactivat pretențiile Rusiei asupra Principatelor Române și a Basarabiei.

Prin Tratatul de pace semnat la București, la 16/28 mai 1812, după încheierea războiului ruso-turc (1806-1812), dragomanii (reprezentanții) Porții otomane, frații Dimitrie și Panaiot Moruzzi au semnat la Hanul armeanului Manuc din București înțelegerea cu rușii, pentru cedarea unor teritorii din sudul Basarabiei, faptă pentru care sultanul Turciei le-a tăiat capetele. Printre hârtiile lui Dimitrie Moruzzi s-a găsit și un ucuz al țarului, prin care cei doi frați primeau în Basarabia o moșie de 100 de hectare, un inel cu briliante în valoare de 15.000 piaștri. Cel de al treilea frate, Alexandru Moruzi, fost domn al Moldovei și al țării Românești a fost trimis la galere (*Constantin Giurescu, Istoria Românilor, București, 1942, vol.III, pag. 329*).

Înainte de semnarea Tratatului de pace de la București, prin care Principatul Moldova pierde Basarabia, amiralul rus Cihagov a fost numit Guvernator al Principatelor Române: „Atunci când veți ajunge la locul de destinație, când veți prelua guvernarea Principatelor Moldova și Valahia și funcția de comandant șef al Armatei Dunării și a Flotei Mării Negre, prima dumneavoastră obligație va fi să examinați cu atenție modul de administrație existent în aceste Principate și să luați toate măsurile, pe care în înțelepciunea dumneavoastră, le veți socoti potrivite, pentru a ușura situația locuitorilor și pentru a le inspira atașamentul față de sceptrul nostru...” (*Memoriile Amiralului Cihagov, Leipzig, 1826, pag. 57*).

Istoricul român Constantin Giurescu a relatat că: „În momentul în care a fost acceptată această clauză a cedării Basarabiei asupra întregii Moldove s-a abătut o adevărată stupeoare. Oamenii nu voiau să creadă, cu atât mai mult cu cât, Poarta nu avea nici un drept să dispună de ținuturile românești. Un număr mare de basarabeni au fugit în Moldova. La data de 8 septembrie

1812 a fost numit domnitor al Țării Românești/Muntenia, Ion Vodă Caragea. Rușii pleaseră de mai bine de două luni și această plecare dădu naștere în capitala București, la mari manifestații de bucurie. Timp de trei zile, 15-18 octombrie, ziua și noaptea, capitala a fost luminată. Mai multe păpuși au fost îmbrăcate rusește, mânjite cu noroi și apoi arse” (*C. Giurescu, opera citată, pag. 329*). Murind de tifos, în 1825, țarul ALEXANDRU I a fost urmat de țarul NICOLAE I.

A ȘASEA invazie rusească (1828 –1834) sub țarul NICOLAE I a fost marcată de invazia celor 300.000 de militari ruși în Moldova, care la 23 aprilie 1828 au intrat în orașul Iași. Ei au înconjurat palatul domnesc și l-au arestat pe domnitorul Ioniță Sandu Sturdza, care se afla la sfat cu boierii. După trei zile, rușii l-au dus pe domnitor și doamna sa, cu bagajele pe care le-au putut lua, la Sculeni, pe malurile Prutului unde au rămas în carantină, înainte de a fi duși la Bender (Tighina), așa cum a precizat Constantin Gane în lucrarea: „*Trecute vieți de doamne și domnițe*”, București, 1941, vol. III, pag. 14. Rușii, sub împărăția lui NICOLAE I, au revenit în principate, iar grecii care-i însoțeau și-au recuperat mănăstirile aflate în litigiu. Rușii au adus foamea, ciuma pe care au luat-o din Turcia, epidemia pentru animale și o iarnă foarte grea. Țăranii au fost folosiți pentru căratul furajelor și a muniției, pe distanțe mari. Alții au fost duși în Bulgaria să recolteze suprafețele de grâu părăsitate de turci. Însuși generalul Zlatușin a murit de ciumă și a fost înlocuit de „bunul prieten al românilor, Conte Pavel Kiseleff, care a luat măsuri - liniștitoare”. Ipocritul prieten al românilor Kiseleff le scria stăpânilor de la Sankt Petersburg, în anul 1832, că în zece ani, Europa se va obișnui cu existența unei Rusii, care să cuprindă Moldova și Valahia și uitarea se va așterne peste cele două provincii latine: „Rusia nu a pornit în marș de peste un veac, de pe malurile râului Nipru doar pentru a se opri pe malurile râului Prut”. (*Gheorghe Ion Brătianu, Originile și formarea unității românești, București, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, 1995, pag. 205*).

Asuprirea românilor de către puternicul lor vecin a impresionat lumea occidentală: presa din Franța a luat apărarea unui popor latin, hotărât să nu capituleze, în fața colosului de la Moscova, cum nu o făcuse nici în fața sultanului de la Constantinopol. Țarul Alexandru I a sperat în sprijinul englezilor, dar s-a înșelat.

(Continuare în numărul următor)

Păzește-ne, Doamne, de război, că de pace ne ferim singuri!

Jurnalist Ionuț CRIVĂȚ

Nu mai știu de câte ori, de la declanșarea conflictului dintre Rusia și Ucraina, am scris despre cuvântul pace, acest substantiv feminin care a dispărut din vocabularul marilor puteri ale planetei, chiar din cel al oamenilor de rând. Și, mai ales acum, în prag de vară, el lipsește, pentru că, nu-i așa, cineva spunea că în spatele unui bărbat de succes, stă o femeie puternică.

Dacă toți bărbații aceștia de succes puși pe harță ar avea acum în spate o femeie puternică, nu am fi ajuns unde suntem acum.

Când a încetat pandemia de COVID-19, iar producția de vaccinuri și medicamente a dat pe dinafară, s-a pus stop, ajunge. Hai, să mai producem și niște gloanțe, rachete, drone. Așa au început și războaiele, răsturnările de regimuri dictatoriale, cuceriri de teritorii etc., prea mult aici, prea puțin dincolo.

De la fratricidul biblic, răspândirea islamului cu sabia, la sinistra inchiziție creștină cu odioasele crime făcute în numele crucii lui Hristos și până la ororile nazismului și comunismului, întreaga istorie a omenirii este un război visceral, continuu, în care pacea reprezintă o etuvă. Un termen denumit în adevăratul sens al cuvântului, adică un aparat metalic, cu incintă etanșă, utilizat pentru sterilizarea, dezinfectarea, deparazitarea sau uscarea diverselor obiecte și substanțe prin intermediul temperaturii ridicate. Ei bine, în această etuvă intrăm

odată la câteva secole sau zeci de decenii, ca după aceea să ieșim pregătiți pentru război și vindecați de atâta pace.

Cea mai mare putere a lumii democratice a înființat o mare comisie, Consiliul pentru Pace, o structură care s-a format pentru reconstrucția enclavei Gaza, limba de pământ care era să declașeze acum doi ani cel de-al treilea război mondial și unde au pierit mii de oameni nevinovați.

Și, nici bine nu s-a întrunit acest consiliul de miliarde de dolari cotizație/membru, că a și pornit un război în Orientul Mijlociu, în numele păcii, cuvânt care trebuie scos din folosință, exilat pe o insulă, pus într-un mausoleu la care să ne închinăm ca la mumia tovarășului V.I. Lenin. Un război în Iran care pune capăt unei dictaturi fundamentaliste și o înlocuiește cu un haos bine organizat, la fel ca în Irak, Afganistan, Siria, Libia, Liban și lista poate continua. Este la încălzire Pakistanul, probabil, care acum este pe post de negociator.

Acum războiul este la modă și, ce este mai rău, este apetitul tinerei generații pentru această tendință, e cool. Îi rog să-și întrebe, care mai au, bunici și străbunici, cum e cu războiul. Și, vor vedea că nu este chiar atât de cool cum cred ei, că nu aduce nimic bun, iar consecințele sunt dezastruoase pe termen lung și că, mai marii zilei așezați la masa la care se împarte harta lumii fac aceleași greșeli ca și predecesorii lor, aruncând omenirea în alte zeci de decenii de întuneric. Nu mai vreau să aud de războaie și curse de înarmare, mai vreau să văd și porumbeii păcii nu numai vulturi cu cioc de oțel.

După o scurtă acalmie, prilejuită de vizita președintelui american în China, apoi de anunțata deja vizită a președintelui rus, Vladimir Putin, tot în China, Israelul și-a refăcut efectivele și este iar gata de atac. După Summitul NATO - B9, desfășurat la București, urmează cel adevărat, care o să aibă loc la Ankara, în Turcia. Dar, până atunci se pare că toate drumurile superputerilor duc la Beijing. Asta pentru că prea ne apropiem de remarca atribuită lui Napoleon și anume aceea că atunci când China se va trezi, lumea se va cutremura.

1 miliard de tone de alimente irosite anual la nivel global

Mâncarea înseamnă viață, energie și resurse. Totuși, în loc să o prețuim, adesea o tratăm ca pe ceva de prisos. Risipa alimentară apare atunci când alimentele produse pentru consumul uman nu sunt mâncate și ajung să fie aruncate. Fenomenul este prezent la toate nivelurile: de la ferme și depozite, până la supermarketuri, restaurante și, mai ales, în casele noastre.

Anul 2026 marchează cea de-a cincea aniversare a Zilei Internaționale „Zero Deșeurii” (Zero Waste). Acesta reprezintă un moment important pentru creșterea gradului de conștientizare asupra necesității unui consum responsabil, a unei producții sustenabile și a unei gestionări eficiente a deșeurilor.

Ediția din acest an are ca temă risipa alimentară, un fenomen tot mai îngrijorător, dar care poate fi prevenit. La nivel global, cantitățile de alimente irosite sunt alarmante: doar în 2022, aproximativ 1 miliard de tone de alimente, adică aproape un sfert din totalul disponibil pentru consum, au ajuns să fie aruncate.

Cu ocazia Zilei Internaționale „Zero Deșeurii”, InfoCons pune la dispoziția consumatorilor Aplicația Europeană InfoCons, un instrument util pentru a face alegeri informate în ceea ce privește produsele alimentare. (vezi <https://infocons.ro/1-miliard-de-tone-de-alimente-irosite-anual-la-nivel-global-infocons-va-informeaza-de-ziua-internationala-zero-deseuri/>)

Cu ajutorul aplicației, consumatorii pot lua propriile decizii referitor la ce mănâncă, printr-o simplă scanare a codului de bare al etichetei produselor. Astfel, oricine poate accesa în limba maternă următoarele informații utile, printre care:

- Scanarea codurilor de bare ale produselor alimentare pentru a afla ingredientele, numărul și tipul de aditivi alimentari, alergeni, cantitatea de zahăr, sare, calorii;
- Personalizarea aplicației pentru cei cu anumite probleme de sănătate și nevoi dietetice speciale prin stabilirea cantității de sare, zahăr, alergeni, aditivi numerici și de tipuri;
- Calculator în care se poate insera cantitatea de produse consumată pentru a afla instant: cantitatea de sare și zahăr, numărul de calorii, precum și activitățile sportive necesare pentru arderea acelor calorii (mers, alergare și bicicletă);
- Salvarea produsului scanat în secțiunea „Produse Salvate”, consumatorii având astfel posibilitatea de a-și crea propria listă de cumpărături, meniul zilnic / săptămânal, rețete;
- Din secțiunea „Produse Salvate”, consumatorii pot afla numărul total de E-uri, precum și cantitatea totală de zahăr și sare ale produselor

021.9615

FII INFORMAT!
cunoaște-ți
drepturile și
exercită-le

consumate;

● Alertele în timp real pentru produse alimentare și non-alimentare la nivelul Uniunii Europene și Turcia.

Cumpără inteligent și în cantități moderate!

- Nu face cumpărături pe stomacul gol;
- Evită să te lași prins în oferte de tipul „2 la preț de 1”.

Folosește resturile alimentare creativ!

- Pâinea uscată se poate transforma în crutoane;
- Resturile de legume pot deveni bază pentru supe;
- Părțile neutilizate ale peștelui sunt ideale pentru un fond concentrat.

Verifică ce ai acasă și planifică mesele!

- Stabilește un meniu săptămânal și creează o listă de cumpărături;
- 43% din alimente se aruncă fiindcă se strică înainte de a fi consumate.

Alege fructe și legume imperfecte!

- Sunt la fel de nutritive și gustoase, dar deseori aruncate din motive estetice.

Planifică-ți corect porțiile!

- Folosește palma sau pumnul ca unități de măsură pentru carne, pește, legume.

Depozitează corect alimentele!

- Alege recipiente reutilizabile din sticlă sau inox;
- Evită pungile etanșe din plastic;
- Etichetează produsele puse la congelator.

În fiecare an, omenirea generează între 2,1 și 2,3 miliarde de tone de deșeuri municipale solide, iar fără măsuri urgente, această cantitate ar putea ajunge la 3,8 miliarde de tone până în anul 2050.

Poluarea cu deșeuri afectează sănătatea umană, generează costuri de sute de miliarde de dolari anual pentru economia globală și contribuie la agravarea triplei crize planetare: schimbările climatice, pierderea naturii, terenurilor și biodiversității, precum și poluarea și acumularea de deșeuri.

Risipa alimentară nu afectează doar resursele, ci are și un impact major asupra mediului și climei. Aceasta generează până la 10% din emisiile globale de gaze cu efect de seră, de aproape cinci ori mai mult decât sectorul aviației, și contribuie semnificativ la emisiile de metan.

Reducerea risipei alimentare este una dintre cele mai simple și eficiente soluții pentru protejarea mediului, fiind esențială pentru o economie circulară și un viitor „zero deșeuri”.

Alegerea de a arunca sau nu mâncarea nu este una de o importanță scăzută. Este un gest care influențează economia, resursele planetei și sănătatea mediului. Risipa alimentară este o problemă globală, dar soluțiile stau la nivel local, în fiecare familie, în fiecare gospodărie.

Fiecare pas contează: cumpărături mai chibzuite, porții mai bine gândite, reutilizarea resturilor și o mai bună informare. Doar împreună putem reduce acest fenomen și putem proteja viitorul generațiilor care vin.

InfoCons (www.infocons.ro) - Asociație Națională de Protecția Consumatorilor, unica organizație din România cu drepturi depline în Consumers International, este o asociație de consumatori ne-guvernamentală, apolitică, reprezentativă, de drept privat, fără scop lucrativ, cu patrimoniu distinct și indivizibil, independentă, întemeiată pe principii democratice, ce apără drepturile consumatorilor – membră fondatoare a Federației Asociațiilor de Consumatori.

Grădina de balcon sau din curte, un mic colț de liniște, la îndemâna oricui

Sociolog Ionuț ARDELEANU

Pentru mulți dintre noi, grădina înseamnă amintiri: miros de pământ după ploaie, roșii culese direct din grădină sau flori îngrijite cu răbdare. Chiar dacă astăzi spațiul este mai mic – un balcon sau o curte modestă – bucuria grădinăritului poate fi aceeași. Pentru această activitate nu este nevoie de experiență sau de unelte complicate. O grădină mică se poate crea simplu, pas cu pas, iar fiecare plantă devine o mică bucurie.

Începeți cu plante care nu pun probleme

Dacă sunteți la început, alegeți plante „prietenoase”: pătrunjel, busuioc, mentă sau ceapă verde pentru balcon; în curte, roșiile mici, salata sau ridichile sunt ideale. Acestea cresc repede

și vă oferă satisfacția primelor rezultate.

Pentru un plus de culoare și stare de bine, puteți adăuga și flori ușor de îngrijit, precum: Mușcatele – rezistente și foarte decorative, ideale pentru balcon; Petuniile – în culori vii, perfecte pentru jardiniere; Crăițele (gălbenelele decorative) – foarte ușor de crescut și rezistente la soare; Begoniile – potrivite pentru zone mai umbrite; Lavanda – frumoasă, parfumată și utilă pentru relaxare.

Un ghiveci, o jardiniere sau chiar un vas mai vechi pot deveni locul unde începe grădina. Important este să aveți pământ bun și un loc cu lumină. Nu vă descurajați dacă nu totul iese perfect din prima – grădinăritul se învață din mers.

Îngrijirea – un ritual plăcut

Udarea plantelor poate deveni un moment de liniște în fiecare zi. Nu este nevoie de multă apă, ci de regularitate. Observați plantele – ele „spun” când le este bine. Un alt avantaj este că aceste activități mici vă mențin activi și vă oferă o rutină sănătoasă.

Ideii ușor de pus în practică

- Un colț de balcon cu plante aromatice pentru gătit;
- Flori colorate care aduc veselie și lumină;
- O masă mică sau un scaun lângă plante, pentru câteva momente de odihnă.

Mai mult decât plante, o stare de bine

Grădina, oricât de mică, devine un loc personal, unde ne putem regăsi liniștea. Ne ține activi, ne scoate în aer liber și ne oferă sentimentul că avem grijă de ceva viu. În plus, poate fi și un bun prilej de socializare – puteți împărtăși semințe sau sfaturi cu vecinii sau prietenii.

Poiana lui Iocan

Jurnalist Ionuț CRIVĂȚ

Dragi cititori, în starea sa naturală, românul, fire latină și slavă deopotrivă, se pricepe cu desăvârșire la politică și economie, dar mai ales la analize și comentarii pe marginea acestor discipline. Ar mai fi și la fotbal, dar cum și aici stăm la fel de prost, suntem la fel de calificați să ne dăm cu părerea, că tot vine Campionatul Mondial.

Vă propun, în acest sens, o scurtă poveste, o reinterpretare a unor vremuri pe care le trăim acum, într-un fel sau altul. Rămânem la politică, pentru că asta este chestiunea arzătoare la ordinea zilei, fie c-o dezbatem din fotoliu, uitându-ne la tv, fie din piața Rahova între un kil de cartofi și o legătură de pătrunjel, sau în mediile mai rarefiate, respectiv în băncile parlamentului. Într-un roman, a cărui acțiune se desfășoară cu câteva clipe înaintea izbucnirii celui de al doilea război mondial, Moromeții de Marin Preda, din triada celor mai mari trei scriitori ai literaturii române, alături de Liviu Rebreanu și Mihail Sadoveanu, există un capitol distinct a cărui acțiune se desfășoară în poiana fierăriei din sat. Acolo, duminică dimineața, se strâneau știutorii de carte și de politică, iar, pe lângă ei, alde gură cască, să mai prindă și ei ceva din ce se mai întâmplă dincolo de satul lor, de Siliștea Gumești.

Lângă fierăria lui Iocan, Cocoșilă, grav, călcând cu bastonul țărîna și cu ziarul Dimineața prins la chimir se așează pe un butuc. Nu tot ziarul, câteava pagini, cele cu știri politice și dezbatere. Moromete, lângă el, cu nasu-n foile tipărite, începe să citească despre Mari debateri în parlament în chestiunea prelungirii stării de asediu și a cenzurii presei continuând cu ...

Încredințat că sunt în asentimentul întregii opi-

nii publice, cer plecarea de îndată a guvernului...

— *He! Cade guvernul! exclamă Ion al lui Măi, fericit că înțelesese în sfârșit și el ceva din ceea ce se citise.*

E bine! zise Dumitru lui Nae cu gura mare și-și întinse picioarele lui lungi cât putu mai încolo. Cade guvernul! Vin țărăniștii iar la putere, pleacă liberalii, vine alde...

Moromete se descotorosi de ziar cu mișcări mânioase, se ridică în picioare și, retezând cu mâna peste capetele celorlalți, protestă încă o dată împotriva venirii țărăniștilor. Cocoșilă îl combătu din principiu, spunând să nu mai facă atâta gălăgie: țărăniștii au votat legea conversiunii. Moromete răspunse că minte, liberalii au votat-o. Se amestecă și Dumitru lui Nae, săriră aproape toți și din învălmășeala de glasuri care se iscă nu se mai înțelese câteva clipe aproape nimic.

Vi se pare cunoscută această secvență, nu vi se pare că o revedem zi de zi pe ecranele televizoarelor?

Locul țaranilor din Poiana lui Iocan l-au luat acum parlamentari a căror știință de carte, morală și conștiință nu ating nici pe departe naivitatea personajelor lui Preda. Alături de ei, analiști, feisbuciști și ticktokăriști,, care nici măcar atât nu reușesc. Întraga țară s-a transformat, prin televiziuni, radio, și burtiere galbene cu breaking news-uri, dar mai ales pe mediile online de socializare, într-o mare poiană națională. Dar nu a lui Iocan. Oamenii aceia, după ce balmăjeau o oră despre politică, se înjurau între ei și partidele pe care le simpatizau, se întorceau la treaba lor, la târlă, la oi, în bățatură, la câmp și la sapă, la secerat, la muncă.

Dar, să încheiem tot în nota moromețiană.

— *Păi, asta e politică ce faceți voi?! zise Țugurlan.*

— *Îmi spuse ăsta, arătându-l cu capul pe Ion*

al lui Mii: „Hai, mă, Țugurlane, pe la fierărie, să discutăm politică! Îi arde să asculte palavrele lui Moromete.

— Și când vrea să spună și el ceva, Cocoșilă: „Ești prost!” De ce e prost? Că n-are lot ca dumneata? N-a fost și el în război ca dumneata? Atunci de ce el să muncească în parte la moșie și dumneata cu opt pogoane să-l faci prost? Din cauza dumată n-a primit lot, că v-ați repezit ca orbii și când v-ați văzut voi cu pământ, dă-i în... măsii pe-ăia care n-au luat! Și acum faceți politică! Țărăniștii, liberalii, parlament!... Deștepți ca oaia capie! Moromete zice de frați-meu că d-aia l-au împușcat la Grivița fiindcă n-a vrut să mai muncească. Așa crezi dumneata, că d-aia l-au împușcat? Întrebă Țugurlan, vânăt la față. „Nu vrem să mai muncim!” Taci că știi dumneata că așa au zis! Citești ziarele și nici ce e aia o grevă nu te taie capul. Dumitru lui Nae barimi spune că nu știe!

— He, he, he! râse Dumitru lui Nae, leneș. Ce dracu, mă, Țugurlane, de înjuri p-acilea? Lasă că n-o să ne procopsim noi mai mult ca tine! Fă și tu politică, du-te dracului! Încheie el cam flegmatic și cam supărat în același timp.

- Stați, lăsați-l că am înțeles ce vrea să spună! interveni Moromete. Trei chestiuni rezultă din cele spuse de Țugurlan: că numai cine are lot poate să facă politică, alta că din pricina lui

Cocoșilă a rărnas Ion al lui Mii fără pământ, și a treia că nu suntem mai deștepți decât Ton al lui Mii, nu e așa mă, Țugurlane? (...)

Țugurlan stricase adunarea și nu mai putea sta acolo, dar el stătea mai departe ca și când nu și-ar fi dat seama de acest lucru. Fuma posomorât, cu coatele pe genunchi, uitându-se în pământ.

Ei, bine, palavrele lui Moromete nu produceau mari transformări pe acolo, prin Poiana lui Ioan. Dar, în timp...

Peste ani, ca să vedeți ironia istorie, după ce au căzut zeci și zeci de guverne, partidele politice istorice s-au spălat pe mâini după fiecare criză, Regele Carol al II-lea pleacă lăsând o Românie ciumpăvită fiului său, Mihai I, printr-un act de delegare a puterii. Puterea este asumată de către Mareșalul Ion Antonescu, și uite așa începe cel de-al doilea război mondial. Se consumă și se încheie cu mari catastrofe umanitare. Lumea se împarte, ca de fiecare dată, între învinși și învingători, conducătorul statului este judecat și executat, iar peste un an, ultimul rege al dinastiei întemeiată de Carol I abdică și pleacă.

La putere vin învingătorii și, undeva într-un sat, cu o poiană unde se discuta politică în fiecare duminică dimineață, se întoarce cel izgonit, alde Stan al lui Țugurlan, cel fără loturi. Acum le împarte el. Ce să-i faci, politica și ironia istoriei.

Limbajul nepoților pe înțelesul bunicilor

Sociolog Ionuț ARDELEANU

De multe ori, atunci când bunicii își privesc nepoții, au senzația că nu doar vârsta îi separă, ci un întreg ocean tehnologic. Tinerii sunt absorbiți de ecrane, vorbesc o limbă amestecată cu englezisme și, uneori, îi exclud din lumea lor pe cei care nu îi înțeleg. Dar dincolo de ecrane și cuvinte ciudate, dorința lor de conexiune este la fel de mare ca a seniorilor. Secretul? Curiozitatea în locul judecății.

Pentru seniori, telefonul a fost un obiect fix, în hol. Pentru tineri, acesta este „biroul”, „televizorul”, „poșta” și „parcul”, toate în același timp. Când un nepot stă pe telefon în prezența dumneavoastră, nu o face neapărat din lipsă de respect. În lumea lor digitală, acolo se întâmplă totul: își iau notele de la școală, își caută prima slujbă sau păstrează legătura cu prietenii plecați departe.

Sfat practic: În locul unei dojene precum „Iar stai pe drăcia aia?”, încercați: „Arată-mi și mie ceva interesant ce ai văzut azi pe internet”. Acest lucru îi va muta atenția de la ecran către dumneavoastră, transformând o activitate solitară într-un moment de comunicare.

Mic dicționar de „supraviețuire” în 2026

Dacă îi auziți vorbind, s-ar putea să credeți că aveți nevoie de translator. Iată ce înseamnă, de fapt, câteva dintre expresiile lor preferate:

- Vibe: Înseamnă „atmosferă” sau „stare”. Dacă spun că un loc are un vibe bun, înseamnă că se simt liniștiți și bineveniți acolo.

- A da „seen” (sin): Vine de la verbul englezesc „a vedea”. Se referă la momentul în care

cineva citește un mesaj, dar nu răspunde. Pentru tineri, acest gest este adesea perceput ca o mică jignire sau o ignorare voită.

- Slay (slei): Este un termen de laudă supremă. Dacă nepotul spune că mâncarea e „slay”, tocmai ați primit cel mai mare compliment: înseamnă că sunteți excepțional(ă) și că ați reușit ceva impresionant.

- Fake (feic): Ceva fals, nesincer sau de mântuială. Tinerii de azi sunt foarte sensibili la minciună și prețuiesc mult autenticitatea, chiar dacă uneori par distrași.

Arta de a asculta fără a „preda” o lecție

Tinerii fug de critică așa cum se feresc seniorii de „curent”. Ei știu că bunicii au o experiență de viață uriașă, dar trăiesc într-o lume care se schimbă atât de repede, încât sfaturile din anii trecuți li se par uneori greu de aplicat în jungla digitală de astăzi.

Sfat: Ascultați în mod activ. Lăsați-i să termine ce au de spus, chiar dacă limbajul lor „zgârie” uneori timpanul. În spatele fiecărui cuvânt ciudat se ascunde o emoție reală. **Întrebați-i:** „Cum te-a făcut să te simți situația asta?”. Veți vedea cum li se luminează fața când simt că părerea lor este luată în serios, nu doar „corectată”.

Provocarea de 15 minute și respectul reciproc

Vreți să dărâmați zidul tăcerii? Propuneți-le un târg echitabil: 15 minute în care nepotul vă învață ceva pe telefon (cum să trimiteti o poză, să vă faceți cont pe WhatsApp etc.), iar următoarele 15 minute îl veți învăța dumneavoastră ceva practic, ce nu se găsește pe internet (cum se coase un tiv sau cum se joacă un remi adevărat).

Cum gestionăm anxietatea la vârsta a treia

Sociolog Ionuț ARDELEANU

Mulți seniori se confruntă cu stări de neliniște, griji persistente sau senzația că „ceva rău urmează să se întâmple”, chiar și atunci când viața pare, în aparență, stabilă. Problemele de sănătate, pierderile sau izolarea socială pot amplifica aceste trăiri. Ceea ce este încurajator este faptul că anxietatea poate fi înțeleasă și ținută sub control, iar una dintre cele mai bine studiate și eficiente metode de intervenție este terapia cognitiv-comportamentală.

Ce este, de fapt, anxietatea?

Anxietatea este o reacție naturală a organismului la stres sau pericol. Ea devine problematică atunci când apare frecvent, fără un motiv clar, sau când este disproporționată față de situație. Se poate manifesta prin gânduri negative („Nu o să mă descurc”, „Sigur o să se întâmple ceva rău”), dar și prin simptome fizice: tensiune musculară, palpitații, dificultăți de somn, iritabilitate.

Cum funcționează terapia cognitiv-comportamentală?

Conform ghidurilor elaborate de National Health Service (NHS), terapia cognitiv-comportamentală este una dintre cele mai eficiente metode pentru gestionarea anxietății, ajutând persoanele să își înțeleagă și să își restructureze tiparele de gândire. Terapia cognitiv-comportamentală pornește de la o idee simplă, dar puternică: nu evenimentele în sine ne provoacă suferință, ci modul în care le interpretăm.

De exemplu: Nu răspunde cineva la telefon; Gând: „Sigur s-a întâmplat ceva grav”; Emoție: anxietate intensă.

Terapia cognitiv-comportamentală ne învață să observăm aceste gânduri automate și să le punem sub semnul întrebării: „Există și alte explicații? Este acest gând bazat pe dovezi sau pe presupuneri?”

Pași simpli pentru a gestiona anxietatea

- **Observă-ți gândurile:** Notează, chiar și mental, ce îți trece prin minte în momentele de neliniște. Simplul fapt că le identifiți le reduce din intensitate.
- **Verifică realitatea:** Întreabă-te: „Ce dovezi am că acest gând este adevărat?” și „Ce ar spune o persoană apropiată despre această situație?”
- **Înlocuiește gândurile catastrofice:** Nu este vorba de a gândi „pozitiv” cu orice preț, ci realist. *De exemplu:* „Este posibil să fie o problemă, dar la fel de posibil este să fie ocupat sau să nu fi auzit telefonul.”
- **Respirația și relaxarea:** Respirația lentă și profundă (inspir pe 4 secunde, expir pe 6) ajută corpul să iasă din starea de alertă.
- **Menține rutina zilnică:** Activitățile simple – plimbările, întâlnirile cu prietenii, hobby-urile – sunt esențiale pentru echilibrul emoțional.
- **Limitează expunerea la știri negative:** Consumul excesiv de informații alarmante poate amplifica anxietatea.

Puțini știu că, în anumite condiții, ședințele de consiliere psihologică pot fi decontate prin Casa Județeană de Asigurări de Sănătate (CJAS), pe baza unei trimiteri de la medicul de familie sau specialist.

Uneori se-ntâmplă

Lucia Bădiță SECOȘANU, Cercul Literar
al Asociației C.A.R.P. „OMENIA” București

Mihai nu poate pricepe cum vine asta: „uneori, se mai întâmplă și așa..” Adică, tati nu o mai vrea pe mami. Zice că s-a săturat... Dar ce e mami? Tocăniță, supică, sau ceva la fel, să nu mai vrei? Nici mami nu-l mai vrea pe tati, zice că-i golan. Zic că trebuie să se separe... Adică ce „se pare”? Nu, nu se pare nimic, se despart... Dar el, Mihăiță nu crede că se poate. E ca și cum ai dărăma o biserică. Are el patru ani și jumătate, dar știe ca toată lumea, că într-o casă trebuie să fie o mămică, un tătic și unul sau mai mulți copilași. Cum ai putea să muți jumătate de biserică în altă parte? Știe că mami și tati s-au mai certat, că și-au spus vorbe urâte, dar cum să se despartă? Și dacă totuși se vor despărți, cu el ce vor face? Înseamnă că se despart și de el? Sau... Îl împart? Înseamnă că-l taie în două? Un ochi la mami, unul la tati, un picior... o mână..., dar ce fac cu gura? Cu nasul? Mihăiță e derutat complet. Mai înseamnă că jumătatea dreaptă va fi frățiorul jumătății stângi!

Asta chiar îl bucură nițel pentru că de mult își dorea un frățior... Și mai era ceva. E nedumerit care jumătate va lua tractorașul? Dar ursul... Cu astfel de griji, nici nu a observat că s-a înnorat și stătea să plouă. Cerul gri se năpustise peste parc și un vânticel obraznic răvășea frunzele de pe alei. Minteia lui scotocea cu înfrigurare să afle explicații. Deci, dreapta la unul, stânga la celălalt. Și cum o să mănânce partea stângă, când el abia poate duce lingura la gură cu mâna dreaptă? Sigur jumătatea lui stângă, o să moară de foame... Sigur, o să-l „împartă” și pe Pufuleață... Tot așa: Stânga, dreapta. Buun... Păi Pufuleață e bălțat rău și nu seamănă stânga cu drapta. Și mie-mi place blănița din partea

stângă. Adică mie „tot!”... Și atunci, dreapta lui Pufuleață va merge cu dreapta mea (care nu-mi prea place) și stânga... În fine... Altceva îl frământă mult mai mult: când o să-l împartă, o să-l taie și... o să-l doară. Cumplit. Îl apucă frica și se apără de gânduri cu lacrimi fierbinți. Așa îl găsește bunica Maria, care se dusese până la colț să cumpere niște covrigi - Ce-i cu tine îngeraș? Cine te-a supărat? - O să mă dooahhaarăăă răăăuuu! - Ce să te doară măicuță? - Păi când o să mă împartă... - Cine te-mparte suflete? - Mami și tati o să mă taa-hihieeee... Că se de-heșpa-hart... Și vrea să împa-hartă tooot. Că așa au zis. A zis că taie mașina-n două să nu rămână la nici unul.. Și șii-hifonieruuul... Și atunci, însee-haamnă că o să mă taaaie și pe mi-hiine, nuuu? Plângea cu sughițuri tot mai înfricoșat de imaginea pe care mințișoara lui o construia. Mamaie Maria a înțepenit la scena ce i se dezvăluia în toată drama, ca o boală fără leac... Drumul până acasă s-a petrecut cu sughițuri de plâns, mângâieri și promisiuni complete aiurite: „-Dacă nu mai plângi o să te ducă mamaie să faci poze pe lună”. Sau: „Când n-o să mai plângi îți cumpăr un tractor adevărat” De-astea... Și pentru că imaginea apocaliptică din mintea lui Mihai nu dispărea și nici plânsul nu s-a oprit, mamaie Maria a scăpat cu obrazul curat. N-a trebuit să-l ducă pe lună... Totuși, situația era foarte gravă, copilul era speriat și trebuia musai și repede să se facă ceva... În fine, cu o savarină, două înghețate și mulți pupici, drama în desfășurare s-a deplasat într-un viitor incert. Mihăiță, proaspăt îmbăiat și întreg (!), se pregătea de culcare culcușit în pătuc cu ursul în brațe. Era fericit că ursul e încă întreg, ca și patul său, ca și Pufuleață... În așteptarea unui somnic blând, fredona un cântecel fără melodie, o poveste fără conținut ursulețului, știind că oricum păpușa nu pricepea nimic. În acest timp,

Foto: Discoveryvillages.com

mamaie Maria punea piciorul în prag în bucătărie față de dezastruoasa situație în care fiu-său și nor-sa aduseseră băiatul: -Voi sunteți cel puțin inconștienți! Nu vă mai suportați, pricep. Dar nu vă certați în fața copilului ca proștii.. Auzi la ei: taie mașina-n două... Taie șifonierul! Și copilul ce-a priceput? Aud? Bucătăria mică se scufundase într-o tăcere ca de plumb, drept care bunica triumfătoare, dă verdictul: „vă băgați mințile-n cap și terminați cu mofturile.” Lăsați șifonierul și copilul întregi, vă împăcați și vă duceți viața mai departe ca niște oameni decenti. Mami și tati, neconvinși de dreptatea bunicii, își aruncau priviri ascuțite care, materializate, chiar puteau tăia în mii de fărâme tot ce le stăteau în cale. - Mamă, fiul tău este un curvar nenorocit. Nu-i bun nici de soț, nici de tată. Copilul sigur va rămâne cu mine. Punct! - Și tu? - sare soțul rănit - Dai banii pe toate prostiile, dar de muncit, oha! Îmi zici și mie ce-ți trebuiau trei perechi de pantofi pentru nunta lui sor-ta? Și nu mai zic de aiurelile pe care le-ai adunat, de n-ai unde să mai pui piciorul în bucătărie... -"Aiurelile" din bucătărie îmi ușurează munca că tu nu știi să cureți un cartof, iar pantofii... Vezi mamă? Vezi? Așa-mi face. E în stare să-mi numere și dumicații... Lichea, o panaramă de curvar împruțit, zgârcit ca tac-su, că știi cui seamănă! El nu se schimbă și eu nu-l mai suport. Am zis gata, păi e gata. Să se du-

că-nvârtindu-se la maimuțele cu care-și petrece timpul. Poate-l pedepsește Dumnezeu să ia vre-o boală „de-aia” să se sature... Bătrâna oftează... Știe ce face fecioră-su și nu-i place. Știe că nora are dreptate, însă... Speră că vârsta o să-l potolească și i-o veni mintea la cap, măcar pentru copil... Îi vine o idee: - Uite cum facem: mă mut la voi. Și cât voi sta aici, tu derbedeule vei veni acasă direct de la serviciu. Nu la colț la „o bere”, nu la fotbal, nu la naiba știe pe unde umbli... Vii acasă, pui aspiratorul, duci gunoiul, pui rufe la spălat și apoi le întinzi pe sârmă, faci piața cu mine. Nu mai pleci nicăieri de capul tău. Fata are dreptate. Am trăit viața pe care o duce ea acum și știu cum e. - Păi mamă, eu nu-s muiere să... - Nu ești nici bărbat pruncule! Ești o haimana cu ifose și pretenții, asta ești. Ce învață copilul de la tine, mă? Lasă tu zmeule, lasă tu... Nu te-am bătut când trebuia, o să te bat acum, ca să nu te bată Dumnezeu... Și tu fetițo, mai rabdă un pic și de nu ți-o plăcea, să nu-mi zici mie „mamă”. Din camera lui Mihăiță se aude un țipăt de groază: „- Nuuu, nu mă tăia, tatii. Mami ajută-mă... Mamaieeee! Sfârșitul poveștii nu-l știu. Sper că spaima lui Mihăiță e uitată. Sper că „tati” s-a făcut băiat de treabă, sper că „mami” l-a putut ierta, și mai sper că „mamaie” va avea o bătrânețe liniștită... Și desigur, că Pufuleață nu a fost „tăiat” în două! Nici tractorașul...

ȚARA MEA

de Lucia Secoșanu

Țara mea, e-o curte mare
 Cu brazi drepți, cu flori frumoase
 Ape limpezi și mult soare,
 Munți, câmpii și multe case.
 Într-o casă stau și eu,
 Mama, tata, o bunică, Gelu (frățiorul meu)
 Și vărgata mea pisică.
 Țara mea e-un parc cu zâne
 Unde crește bucuria
 Alta, nu-i ca ea în lume
 Și se cheamă România.
 E-așa frumoasă țara mea
 Că mulți doresc să fie-a lor
 Dar, n-o voi da la nimenea,
 Că-i leagănul bunicilor!

CARA

de Delia Stăniloiu

Cara, cățelușa mică
 Cât o boabă de cafea
 E-o roșcată fără frică
 Ce nu știe a mușca.
 Am găsit-o într-o vară
 Zgribulită lângă ușă
 La căsuța de la țară
 Când mânca o corcodușă.
 De atunci, trecut-au iată
 Ierni mai multe pe aici
 Cara, e de-acum bărbată
 Nu se teme de... pisici!
 E și tristă câte-odată
 Când cu ea uit să mă joc.
 Stă tăcută, supărată
 Lângă sobă, lângă foc.
 Apoi, de ridic privirea
 Și mă uit atent la ea
 O cuprinde fericirea
 Și e iarăși draga mea.
 Stă atentă lângă ușă
 Și privește cu ardoare
 Când pornesc spre curelușă.
 Până-n clanța ușii sare!
 În oglindă se privește
 Și crede că-i geamănă
 Cu surata ce-o uimește

Cât de mult îi seamănă.
 Cara, cățelușa mică
 Cât o boabă de cafea
 Pentru mine-i unică,
 Fiindcă-i cățelușa mea.

Am învățat

de Maria Constantin

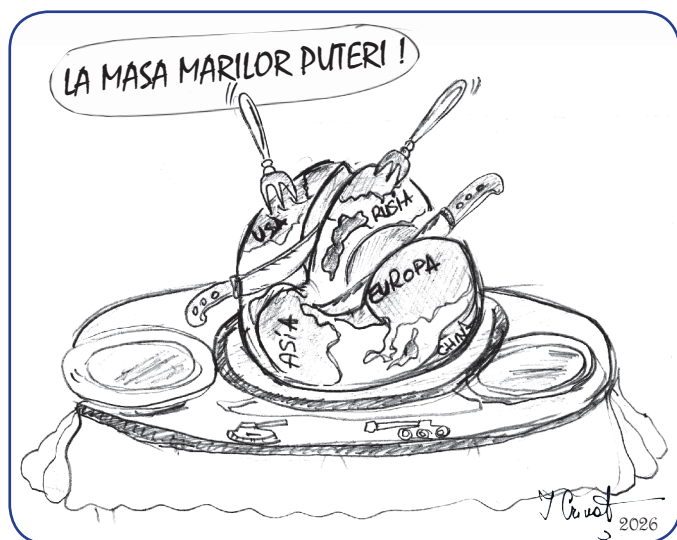
Am învățat de la mămica
 De vreau respectul să-l primesc
 Eu însumi să-i respect pe alții
 Și semenii, să-i prețuiesc.
 Am învățat că-mbucătura
 Abia atuncea îmi priește
 Când dau și celui de alături
 Chiar dacă nu-mi prea prisosește!
 Am învățat că bunul simț
 În viață de nu-l voi avea,
 Disprețul celor dimprejur
 S-o revărsa asupra mea
 Am învățat că somnul nopții
 Și tihna nu mi se arată
 Decât atunci de bună seamă
 Când conștiința mi-e curată
 Și-am învățat că vine vremea
 Când trebui-va să plătesc
 De-oi face lucruri neplăcute
 La Cel de Sus, fără să gândesc!...

SUNT MUGURAȘ CRESCUT PE RAM DE TEI...

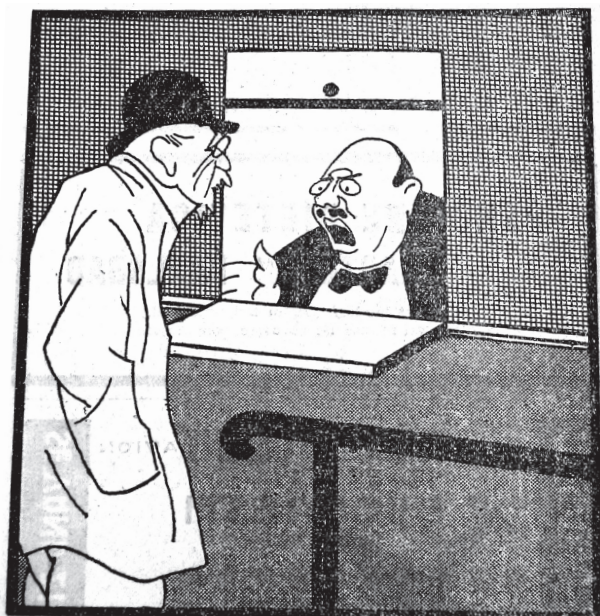
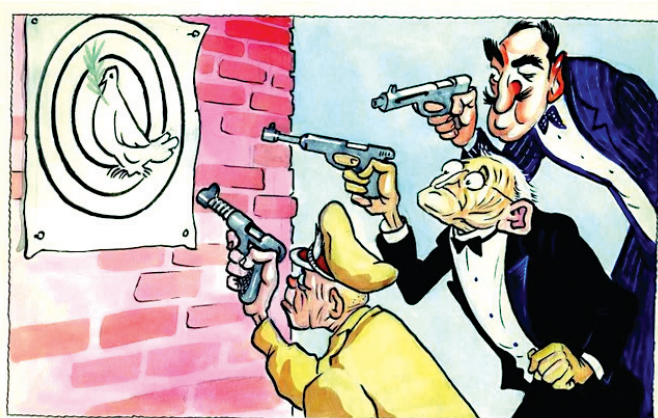
de Lucia Secoșanu

Sunt muguraș crescut pe ram de tei.
 Aștept să înfloresc în codru des
 Și să rodesc precum strămoșii mei
 Ca de nepoții mei, să fiu cules!
 La margine de ape, sunt gând de Eminescu
 Și am un singur dor: să fiu Român
 În țara mea de glorie, mereu vreau să trăiesc cu
 Holdele din glie, om liber și stăpân.
 Și azi, de ziua mea, o zi a bucuriei,
 Promit să nu uit ramul din care seva-mi trag
 Să fiu pe veci de veci, copilul României
 Și să cinstesc oriunde drapelul țării drag!

„Să râdem, căci până la urmă cu asta ne alegem” (Voltaire)

Se spune că o imagine sau un desen face cât o mie de cuvinte, iar societatea în care trăim ne oferă o multitudine de subiecte. Din păcate, însă, de multe ori realitatea este atât de sucită încât un banc sau o caricatură, cum este cazul nostru, întrece ficțiunea sau imaginația naivă. Parcă nicio exagerare așa cum este definită caricatura (o reprezentare intenționat amplificată sau deformată, de obicei grotescă, prin exagerarea unor trăsături morale, fizice sau ale caracterului unei persoane sau a unei situații) nu mai este forțată în starea de fapt în care ne aflăm.

- Vrei să-ți achit pensia în mandat poștal sau în CEC de bancă?
- Ba, eu aș vrea să mi-o achitați în bani!

- Am onoarea să vă raportez că americanii nu ne vor mai scu-funda nici un vas de război.
- Bravo! Cum asta?
- Pentru că nu mai avem niciunul...

(Desen de Cobar)

Umor la tipar...

◆ ◆ ◆ ◆
Un om condamnat la moarte este întrebat:

- Care este ultima ta dorință?
- Să vizionez serialul „Tânăr și Neliniștit”, cap-coadă, cu tot cu publicitate.

◆ ◆ ◆ ◆
Un pitic intră într-o librărie și întreabă:

- Aveți vreo carte despre ironie?
- Bibliotecarul: Avem, e pe raftul de sus!

◆ ◆ ◆ ◆
Turistul într-un sat din Ardeal:

- Auzi bade, în satul ăsta, unde fierbeți voi pălinca?
- Dapăi, domnule dragă, vezi dumneata biserica aia?
- Da. - No, numa acolo nu!

◆ ◆ ◆ ◆
De ce țin moldovenii târnăcopul lângă televizor?

Când se strică un canal, sapă altul.

◆ ◆ ◆ ◆
Alinuța sună la o ghicitoare:

- Alo? Ghicitoarea Vișinica?
- Da. Aici este Ghicitoarea Vișinica!
- Ghici cine este la telefon!

◆ ◆ ◆ ◆
Incendiu într-un hotel.

Toți urlă: - Apă, apăăăăăăăăăăăă!!!

La un moment dat la etajul trei se deschide o fereastră și Alinuța strigă:

- Iar în camera 32, două beri, vă rog!

◆ ◆ ◆ ◆
Doi polițiști găsesc trei grenade într-o groapă.

- Ce ne facem cu ele?
- Le ducem la secție.
- Și dacă explodează una pe drum?
- Spunem că am găsit doar două.

◆ ◆ ◆ ◆
Doi foști colegi de facultate se întâlnesc pe stradă:

- Am auzit că te-ai însurat. Așa-i?
- Da! - Și, de ce-ai făcut-o? Întreabă colegul, mai în glumă.
- Cum să zic... Nu-mi mai plăcea mâncarea de la cantină.

- E na, și acum?
- Acum îmi place!

◆ ◆ ◆ ◆
Merge unul la un maestru renumit pentru înțelepciunea sa și îl întreabă:

- Maestre, care este cel mai înțelept sfat din lume?
- Cel mai înțelept sfat din lume este acesta: Nu te contrazice niciodată cu proștii..
- Maestre, nu cred că ăsta e cel mai înțelept sfat din lume.
- Ai dreptate, răspunde maestrul...

◆ ◆ ◆ ◆
La antrenament:

- Sari soldat!!
- Și soldatul sare din avion și încearcă să deschidă parașuta; trage de mâner, nimic, o dată, de două ori, de trei ori... nimic, parașuta nu se deschide; în cădere se intersectează cu unul care zbura în sus;
- Hei, omule, strigă soldatul, spune-mi cum să deschid parașutaaa...
- Nu știuuuuuu... eu sunt de la gazzzz!!!!!!

◆ ◆ ◆ ◆
Un elev la bacalaureat:

- Unde se află situată Moldova Nouă?
- Între Moldova Opt și Moldova Zece, evident!

◆ ◆ ◆ ◆
Bulă se adresează încurajator către fiul său:

- Hai fiule, încă un pas, încă un pas, încă unul, așa, așa, micuț, încet-încet!
- Bubulinooo, adu-mi repede camera video să îl filmăm pe feciorașul nostru, că a venit de la balul de absolvire!

◆ ◆ ◆ ◆
În autobuz, un tip prinde un hoț care-și strecurase mâna în buzunarul lui:

- Nu te mai obosi, nevastă-mea a fost mai rapidă!

- ◆ ◆ ◆ ◆
- Unde ți-ai făcut concediul?
- În România!
- Și cum a fost?
- Am plătit cât în Dubai, dar m-am simțit ca la țară.

„OMENIA”, publicația nr. 1 a seniorilor din România

Revista „OMENIA”, publicație trimestrială a Federației Naționale „OMENIA”, aflată în cel de al XVIII-lea an de apariție, fără întreruperi, continuă prezentarea C.A.R.P.-urilor afiliate. Pentru o mai bună imagine a asociației vă invităm să ne trimiteți articole de prezentare, reportaje, materiale pe teme diverse, creații literare ale membrilor cercurilor de literatură pe care le aveți, însoțite, când este cazul, de imagini foto reprezentative.

Apreciam că este momentul potrivit ca asociația dumneavoastră să fie prezentă în paginile revistei Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P. -urilor din România, prin activitățile pe care le desfășurați și zona geografică pe care o reprezentați.

Președinte
Ec. Giorgică BĂDĂRĂU
tel. 0752.001.404

Redactor șef
Ionuț CRIVĂȚ
tel. 0736.368.692

Redactor
Ing. Vasilică FĂLCUȚĂ
tel. 0752.001.406

Redactor, corector,
Sociolog
Ionuț ARDELEANU

Grafician DTP
Irina ANDREI

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP. Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT
COLEGIUL DE REDACȚIE

București, Sector 5,
Str. Amurgului 53, cp 051983
E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
tel: 021.423.17.49

COPYRIGHT:
Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

CONSILIUL NAȚIONAL al Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, în imagini SATU MARE - 24 APRILIE 2026

E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
Website: www.fn-omenia.ro
Tel: 021-423.17.49;
Mobil: 0752.001.437

ISSN - 2065 - 9989
Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.
Tipografie tel: 0744.536.449
E-mail: dorotea_print@yahoo.com